

I. CZĘŚĆ OPISOWA.

I.1. WPROWADZENIE.

Niniejsze sprawozdanie uwzględnia:

- 1) dochody i wydatki budżetu Gminy Police w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej (sprawozdanie sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu),
- 2) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej,
- 3) informację o zmianach w wieloletniej prognozie finansowej, w tym w szczególności w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku,
- 4) informację o przebiegu wykonania (stopniu zaawansowania) przedsięwzięć (programów) wieloletnich, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

Ponadto, w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Police zawarto informację o gospodarce finansowej samorządowych zakładów budżetowych, tj. Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach oraz Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym, a także sprawozdanie z dokonanych umorzeń należności oraz przyznanych ulg za 2018 rok, zgodnie z uchwałą nr XIV/101/2011 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie *zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej mających charakter cywilnoprawny przypadających Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach i Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Policach* (po zmianie dokonanej uchwałą nr XXI/147/2012 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 czerwca 2012 r.).

Budżet Gminy Police ustalony został Uchwałą Nr XXXVII/356/2017 Rady Miejskiej w Policach z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie *uchwalenia budżetu Gminy Police na rok 2018* i stanowił podstawę gospodarki finansowej Gminy w 2018 r. Zgodnie z ww. uchwałą zaplanowano:

- 1) dochody ogółem: **207.388.997 zł**,
z tego:
 - a) bieżące: **191.870.958 zł**,
 - b) majątkowe: **15.518.039 zł**;
- 2) wydatki ogółem: **216.327.643 zł**,
z tego:
 - a) bieżące: **177.501.122 zł**,
 - b) majątkowe: **38.826.521 zł**;
- 3) przychody ogółem: **12.788.646 zł**,
w tym:
 - kredyty: **4.000.000 zł**,
 - w tym: na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: **4.000.000 zł**,
 - wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **8.788.646 zł**;

- 4) rozchody ogółem: **3.850.000 zł**,
w tym:
- spłata kredytów: **1.050.000 zł**,
- wykup papierów wartościowych (obligacji): **2.800.000 zł**;
- 5) deficyt budżetu w wysokości **8.938.646 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:
- zaciąganych kredytów: **4.000.000 zł**,
- w tym: *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 4.000.000 zł*,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **4.938.646 zł**.

W trakcie 2018 r. dokonywano zmian budżetu Gminy Police uchwałami Rady Miejskiej w Policach oraz zarządzeniami Burmistrza Polic, w ramach posiadanych uprawnień. W wyniku dokonanych zmian planowany budżet Gminy Police na koniec 2018 roku kształtował się następująco:

- 1) dochody ogółem: **209.866.632,53 zł**,
z tego:
a) bieżące: **192.904.091,35 zł**,
b) majątkowe: **16.962.541,18 zł**;
- 2) wydatki ogółem: **227.664.030,76 zł**,
z tego:
a) bieżące: **185.313.829,58 zł**,
b) majątkowe: **42.350.201,18 zł**;
- 3) przychody ogółem: **21.647.398,23 zł**,
w tym:
- nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych: **3.347.398,23 zł**,
- wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **18.300.000 zł**;
- 4) rozchody ogółem: **3.850.000 zł**,
w tym:
- spłata kredytów: **1.050.000 zł**,
- wykup papierów wartościowych (obligacji): **2.800.000 zł**;
- 5) deficyt budżetu w wysokości **17.797.398,23 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:
- nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych: **3.347.398,23 zł**,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **14.450.000 zł**.

Wykonanie budżetu Gminy Police na koniec 2018 r. przedstawiało się następująco:

I.2. REALIZACJA DOCHODÓW W 2018 ROKU.

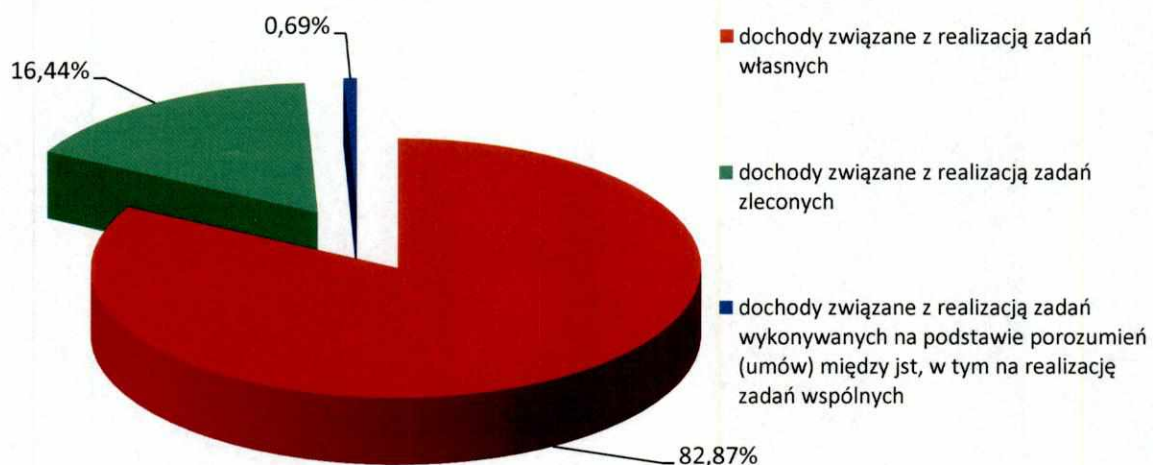
Plan dochodów w roku 2018 zrealizowany został w wysokości 208.547.248,57 zł, co stanowi 99,37%. Jest to kwota mniejsza o 1.319.383,96 zł od zakładanego planu.

Podstawową część dochodów stanowią dochody związane z realizacją zadań własnych gminy. W roku 2018 wykonanie tych dochodów w dochodach ogółem stanowiło 82,87%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	209 866 632,53	208 547 248,57	99,37%	100,00%
- dochody związane z realizacją zadań własnych	172 716 205,18	172 831 500,93	100,07%	82,87%
- dochody związane z realizacją zadań zleconych	34 911 946,35	34 277 606,04	98,18%	16,44%
- dochody związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	2 178 977,00	1 378 938,83	63,28%	0,66%
- dochody związane z realizacją zadań wspólnych wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	59 504,00	59 202,77	99,49%	0,03%

Struktura dochodów według zadań w 2018 r.

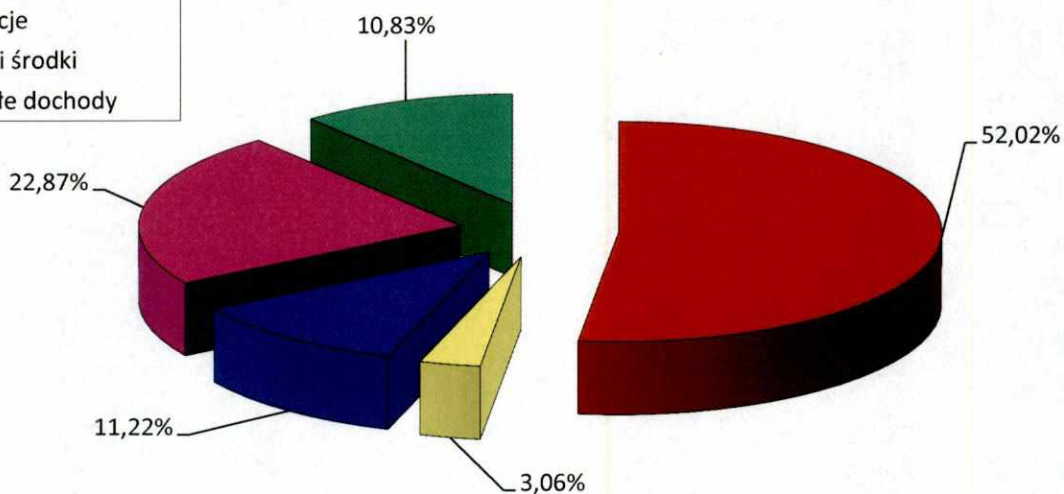

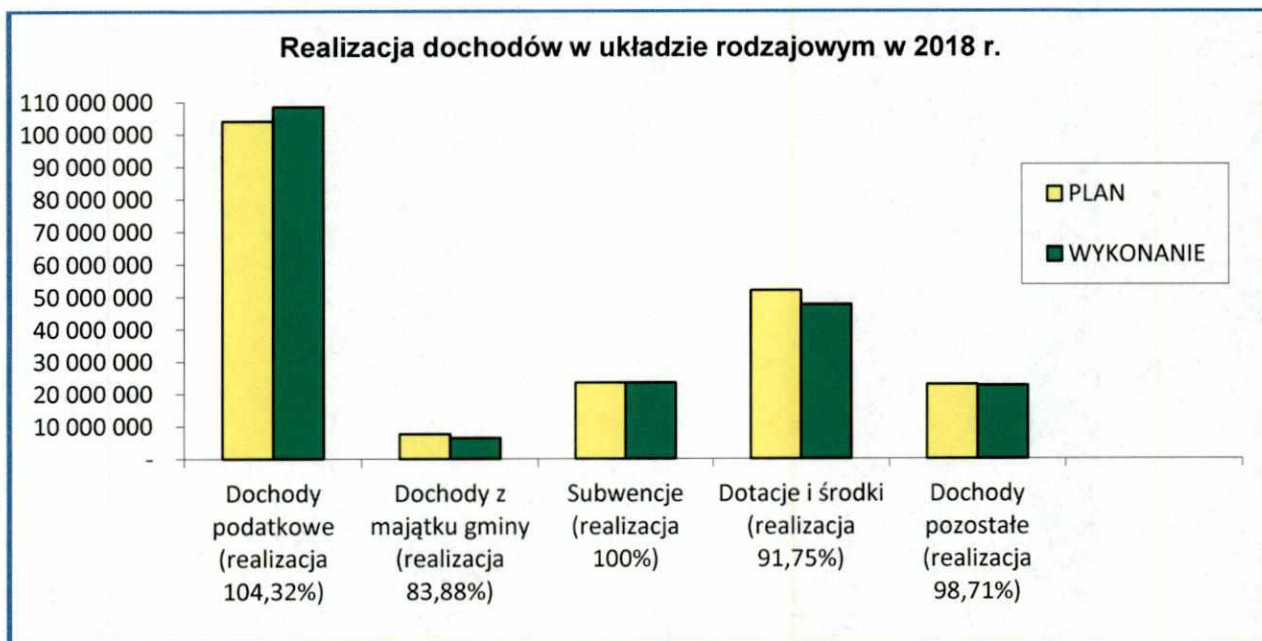
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2015-2018 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody ogółem	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57
Dochody własne	151 480 189,20	149 433 613,34	165 477 027,94	172 831 500,93
Udział w %	92,76%	83,70%	82,73%	82,87%

Struktura wykonanych dochodów w 2018 r.

- dochody podatkowe
- dochody z majątku
- subwencje
- dotacje i środki
- pozostałe dochody

Biorąc pod uwagę realizację w 2018 r. dochodów budżetu Gminy Police w układzie rodzajowym, to wykonano je następująco: wpływy z subwencji zrealizowano w 100%, ponad plan wykonane zostały dochody podatkowe (wykonanie większe od planu o 4.495.296,18 zł), pozostałe dochody wykonane zostały prawie w 100%, powyżej 90% zrealizowano dochody z tytułu dotacji i środków, natomiast dochody z majątku gminy wykonano w 83,88%.

Przyczynami odchyień w realizacji dochodów były m.in.:

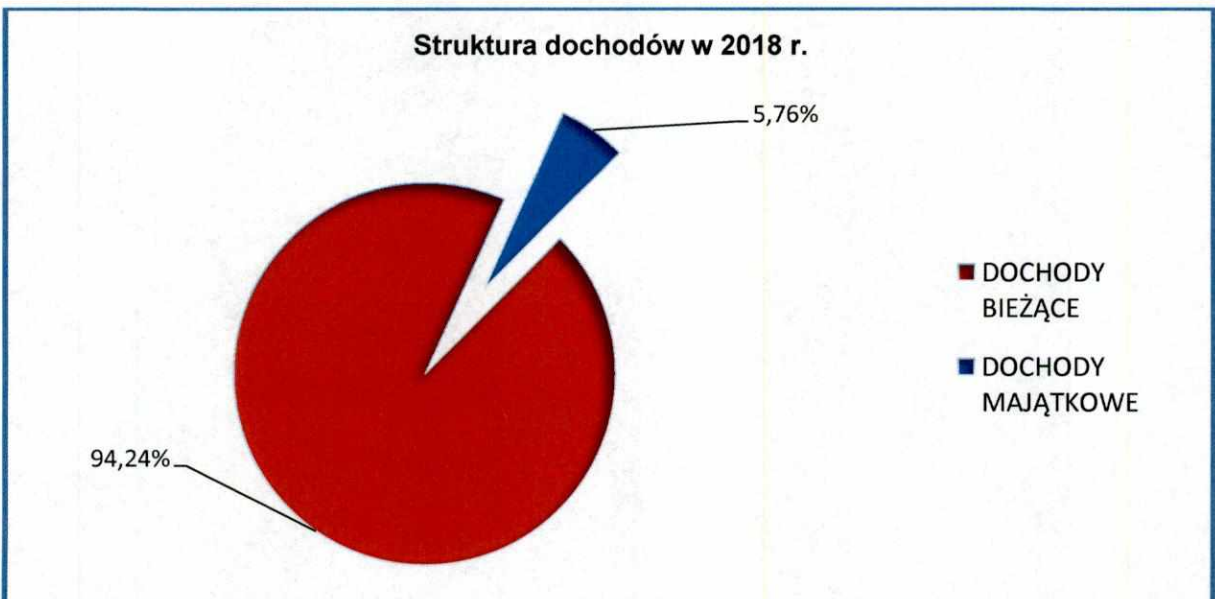
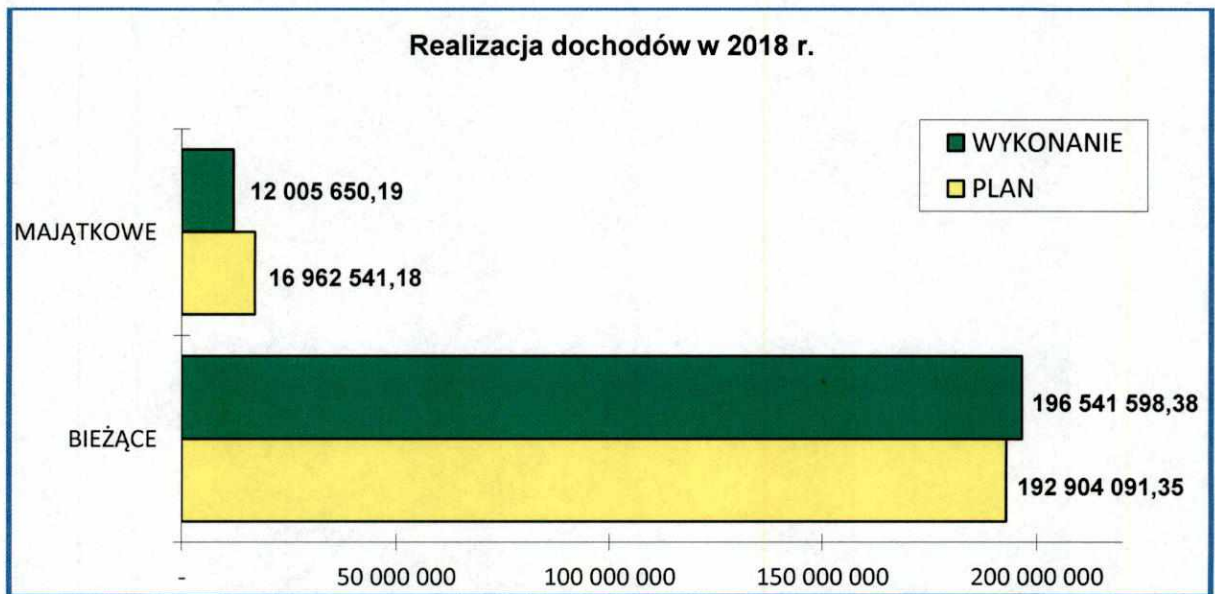
1) w zakresie wykonania dochodów ponad plan:

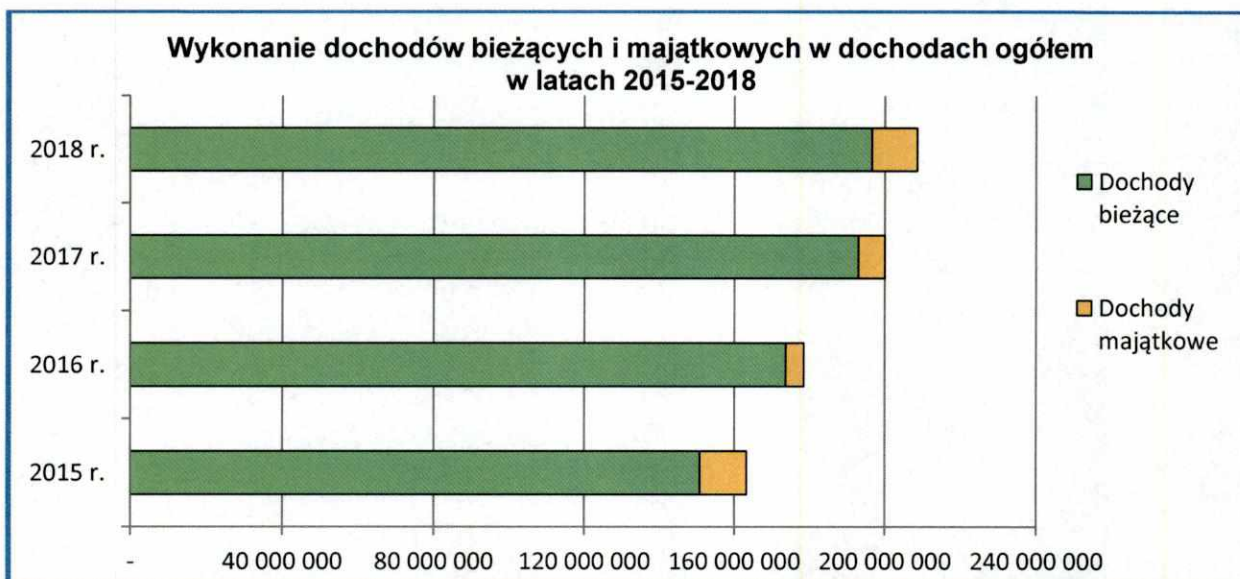
- większe o ponad 3,5 mln zł wpływy z tytułu podatków przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i urzędy skarbowe, których pobór jest niezależny od gminy (tj. podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek od czynności cywilnoprawnych),
- realizacja większych od planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości o około 1,7 mln zł,
- uzyskanie większych niż zakładano pozostałych dochodów majątkowych w kwocie przekraczającej 388 tys. zł (w tym większe o ponad 310 tys. zł dochody z tytułu oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych),
- wpływ odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwocie wyższej od planowanej o ponad 197 tys. zł,
- większe o ponad 106 tys. zł wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami;

2) w zakresie wykonania dochodów poniżej planu:

- mniejsze o około 3,3 mln zł dotacje celowe ze środków RPO na dofinansowanie projektów realizowanych przy udziale tych środków,
- mniejsze dochody z tytułu sprzedaży mienia o około 1,6 mln zł,
- mniejsze o ponad 816 tys. zł dotacje celowe z budżetu państwa,
- mniejsze o ponad 687 tys. zł dochody z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, przekazywane przez urzędy skarbowe,
- brak wpływu planowanych środków w kwocie 168.129 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska,
- mniejsze o ponad 100 tys. zł wpływy z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	209 866 632,53	208 547 248,57	99,37%	100,00%
- dochody bieżące	192 904 091,35	196 541 598,38	101,89%	94,24%
- dochody majątkowe	16 962 541,18	12 005 650,19	70,78%	5,76%

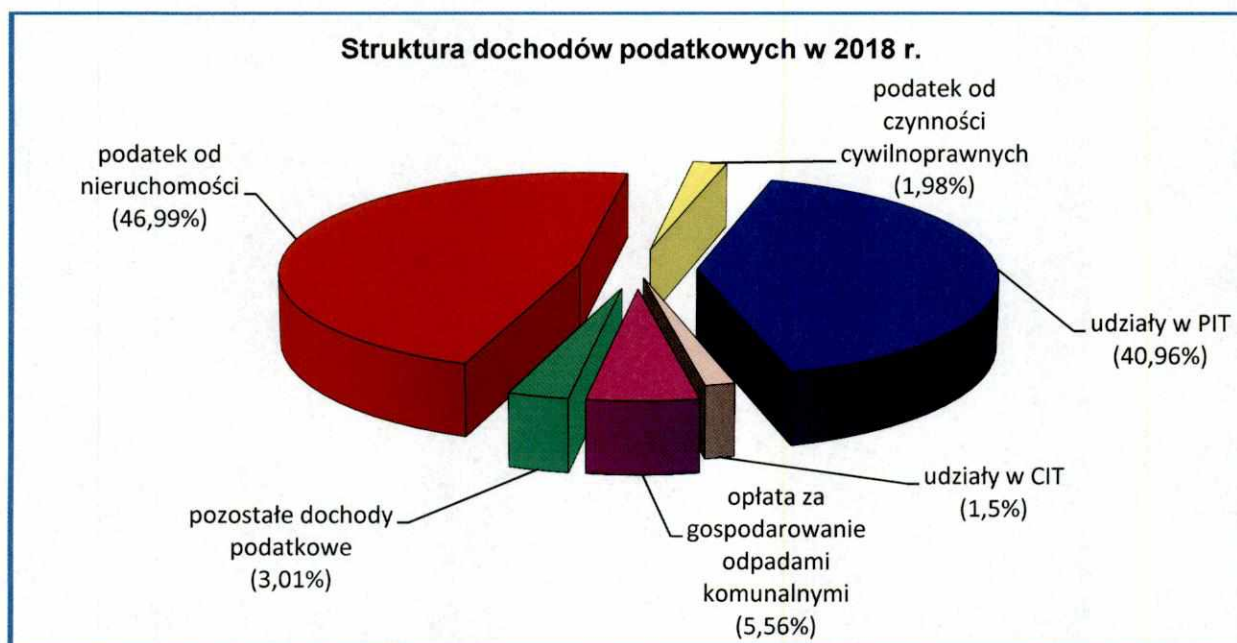

Głównymi źródłami dochodów były:

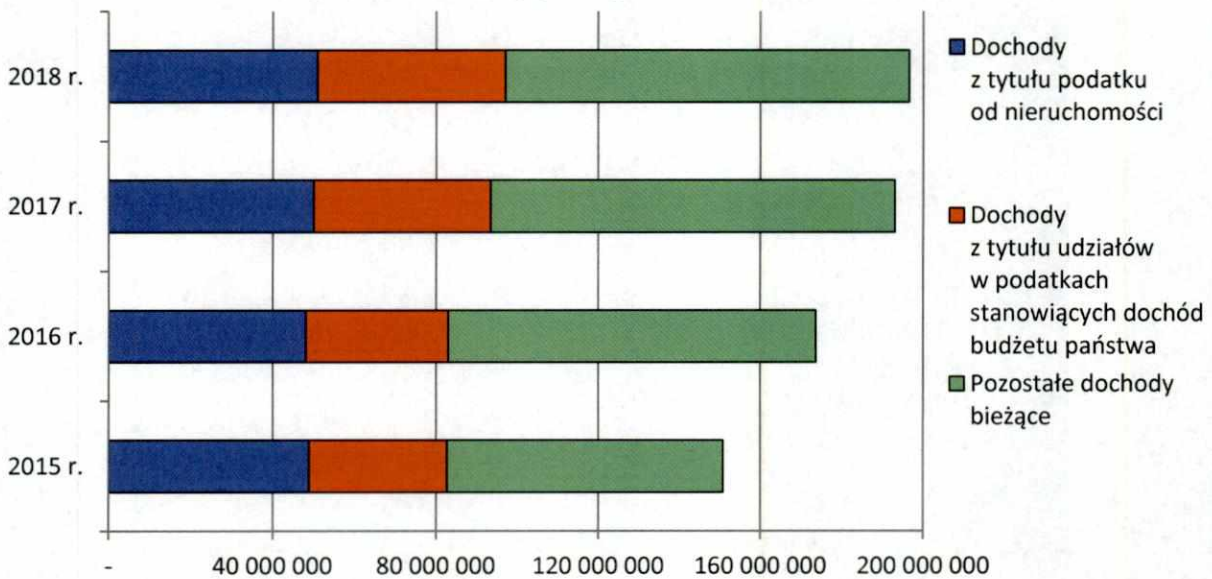
1) W dochodach bieżących: dochody podatkowe, dotacje z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, a także na dofinansowanie wkładu własnego w projektach UE, subwencje oraz wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

W ramach *dochodów podatkowych* podstawowymi źródłami dochodów były:

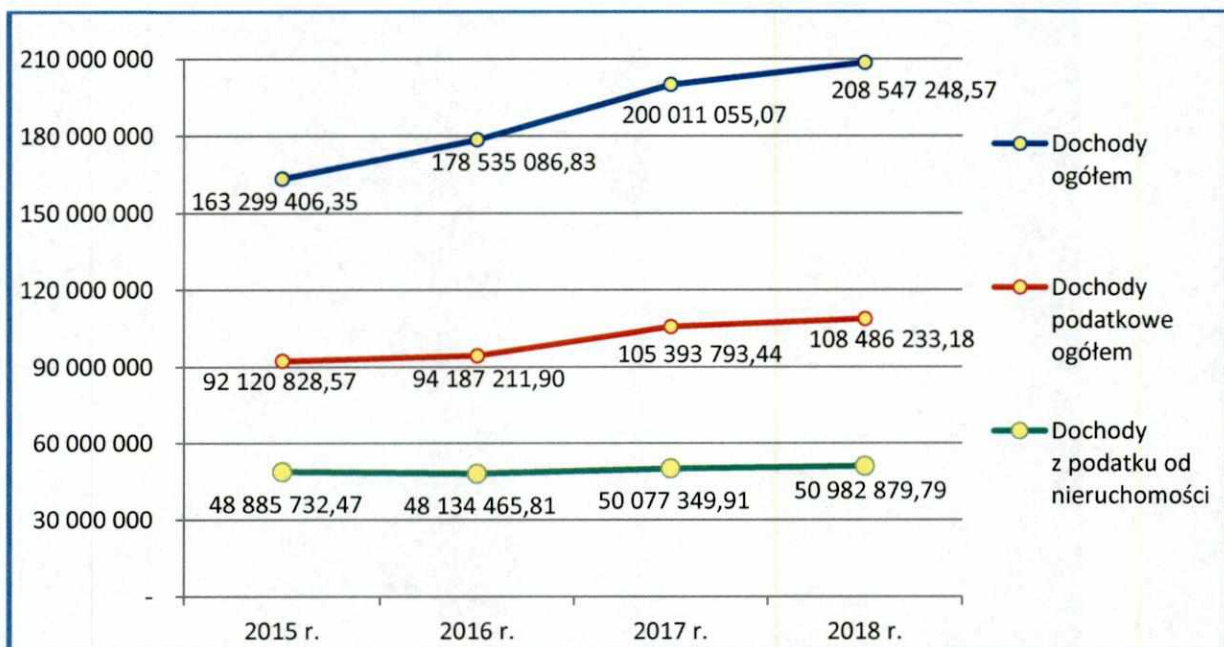
- dochody z podatku od nieruchomości wykonane na kwotę 50.982.879,79 zł, tj. w 103,40% zakładanej kwoty, stanowiące prawie 26% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zrealizowane na łączną kwotę 46.058.055,84 zł, tj. 106,33%, stanowiące ponad 23% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem,
- dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wykonano w wysokości 6.027.808,88 zł, tj. 94,85% planowanej kwoty oraz
- dochody z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych, które wykonano na kwotę 2.148.025,82 zł, tj. 105,19% planu.

Wykonanie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości oraz dochodów z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w dochodach bieżących ogółem w latach 2015-2018

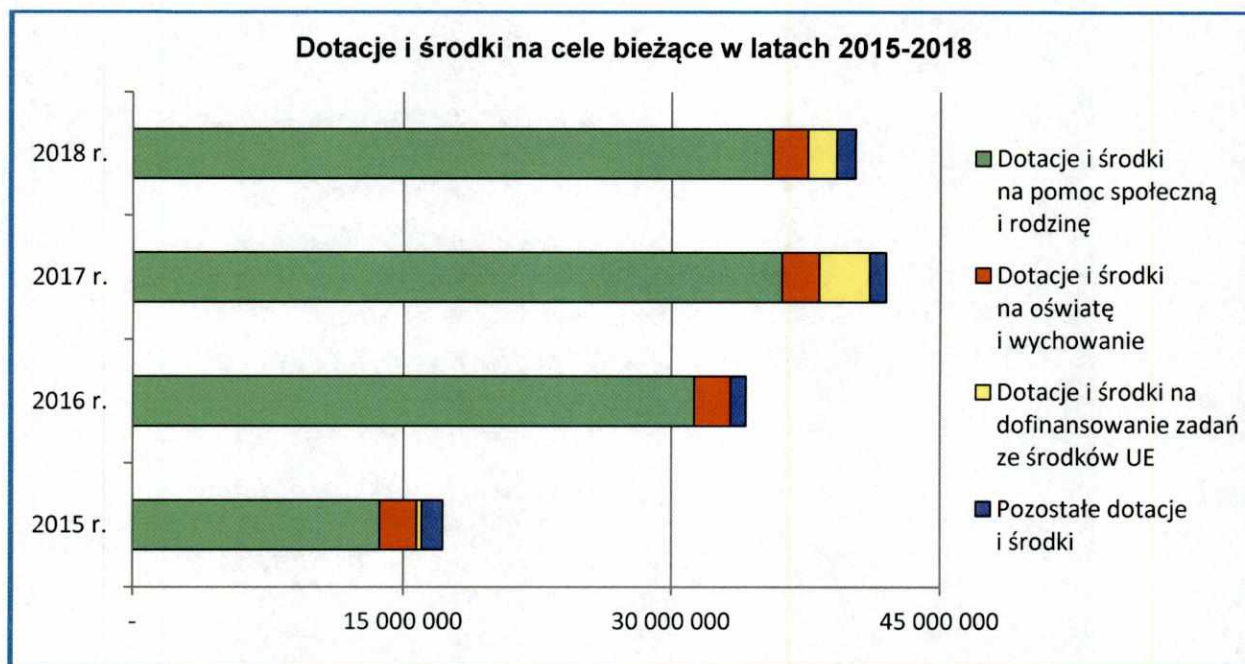

Dochody podatkowe w latach 2015-2018, w tym z tytułu podatku od nieruchomości, na tle dochodów ogółem przedstawiono na wykresie poniżej.

Dochody bieżące z tytułu dotacji z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych oraz zleconych, a także na dofinansowanie wkładu własnego w projektach UE, w roku 2018 uzyskano w wysokości 38.668.390,54 zł, co stanowi 19,67% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem. W otrzymanej kwocie dotacji, kwota 35.674.709,79 zł to środki na dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy społecznej i rodziny. Podobnie jak w roku 2017, budżet państwa dofinansował zadania własne Gminy w zakresie wychowania przedszkolnego (1.539.880 zł) oraz zadania zlecone w zakresie

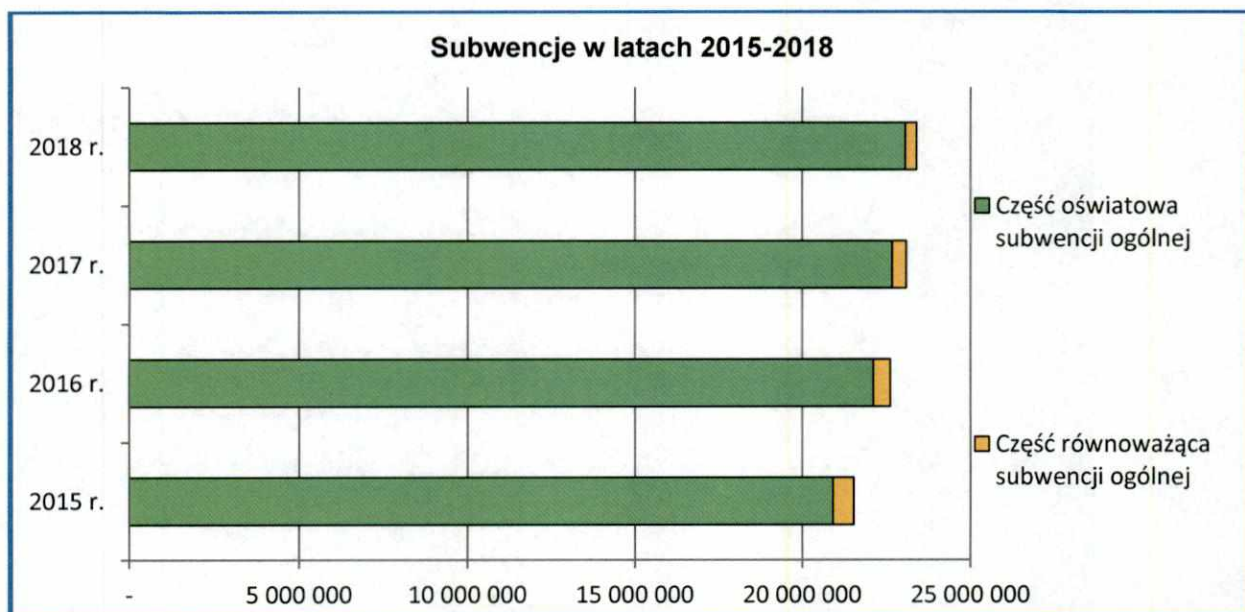
wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe (339.076,10 zł). W roku 2018 przyznane zostały także dotacje celowe z budżetu państwa w łącznej kwocie 143.592,35 zł na zadania własne w zakresie: zakupu pomocy dydaktycznych w szkołach podstawowych w ramach programu „Aktywna tablica” (38.951,36 zł), zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach programu pomocy uczniom "Wyprawka szkolna" (3.554,79 zł) oraz w zakresie pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym (101.086,20 zł).

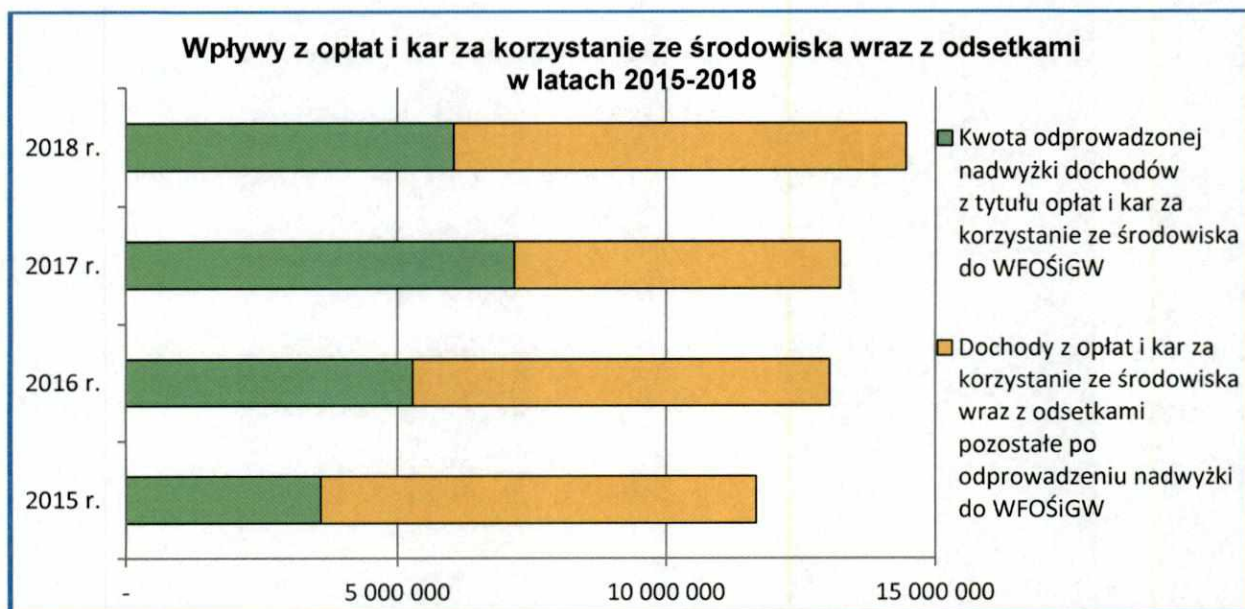
W roku 2018 Gmina Police otrzymała z budżetu państwa 100% zaplanowanych *subwencji*. Otrzymana kwota była o 305.766 zł wyższa niż w roku 2017.

Podstawową subwencją dla gminy jest część oświatowa subwencji ogólnej, która w roku 2018 wyniosła 23.059.836 zł i była to kwota wyższa w porównaniu z rokiem 2017 o 388.763 zł. Należy nadmienić, że począwszy od 2016 r., w ramach subwencji oświatowej, część środków należy przeznaczać na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży (kształcenie uczniów z niepełnosprawnościami). W 2018 r. na ten cel wydatkowano łączną kwotę 1.758.094,89 zł.

Część równoważąca subwencji ogólnej, która stanowi element mechanizmu redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego (system poziomego wyrównywania dochodów, u którego podstaw stoi przekonanie, iż mieszkańcy poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego tego samego szczebla mają prawo do usług świadczonych na podobnym poziomie bez względu na sytuację finansową jednostek), przekazana Gminie w 2018 r. wyniosła 329.021 zł i była niższa o 82.997 zł niż w roku 2017. Z roku na rok zauważa się tendencję malejącą wysokości tej subwencji dla Gminy Police.

Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami wykonano na kwotę 14.455.086,17 zł, co stanowi ponad 7% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem. W porównaniu z rokiem 2017 jest to kwota wyższa o 1.217.340,08 zł.

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2015-2018 przedstawia poniższa tabela.

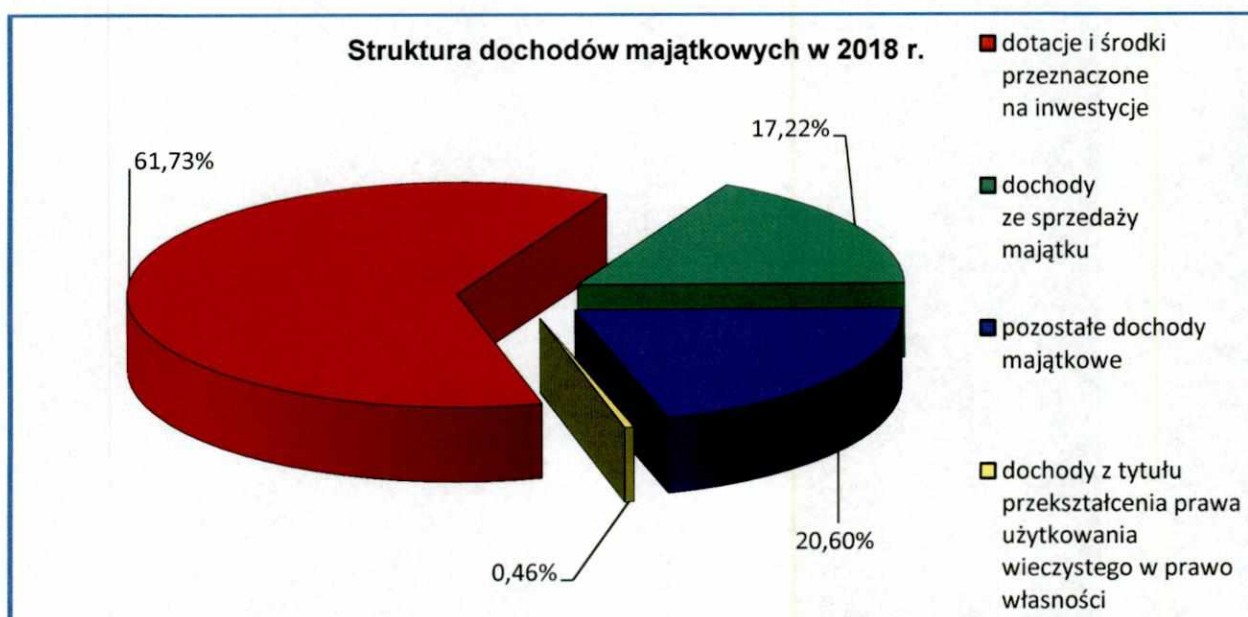
Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody ogółem	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57
Dochody bieżące	150 787 031,82	173 702 172,71	192 997 863,82	196 541 598,38
Udział w %	92,34%	97,29%	96,49%	94,24%

2) W dochodach majątkowych: dotacje i środki na inwestycje oraz sprzedaż majątku.

Łączna kwota zrealizowanych w roku 2018 dochodów majątkowych wyniosła 12.005.650,19 zł, w tym 17,22% stanowiły dochody ze sprzedaży majątku.

Wpływy z dotacji i środków na inwestycje osiągnięto w łącznej kwocie 7.410.961,23 zł. Jest to kwota wyższa o 3.514.413,31 zł niż w 2017 r. W roku 2018 pozyskano środki zewnętrzne (zagraniczne i krajowe), na dofinansowanie następujących zadań inwestycyjnych:

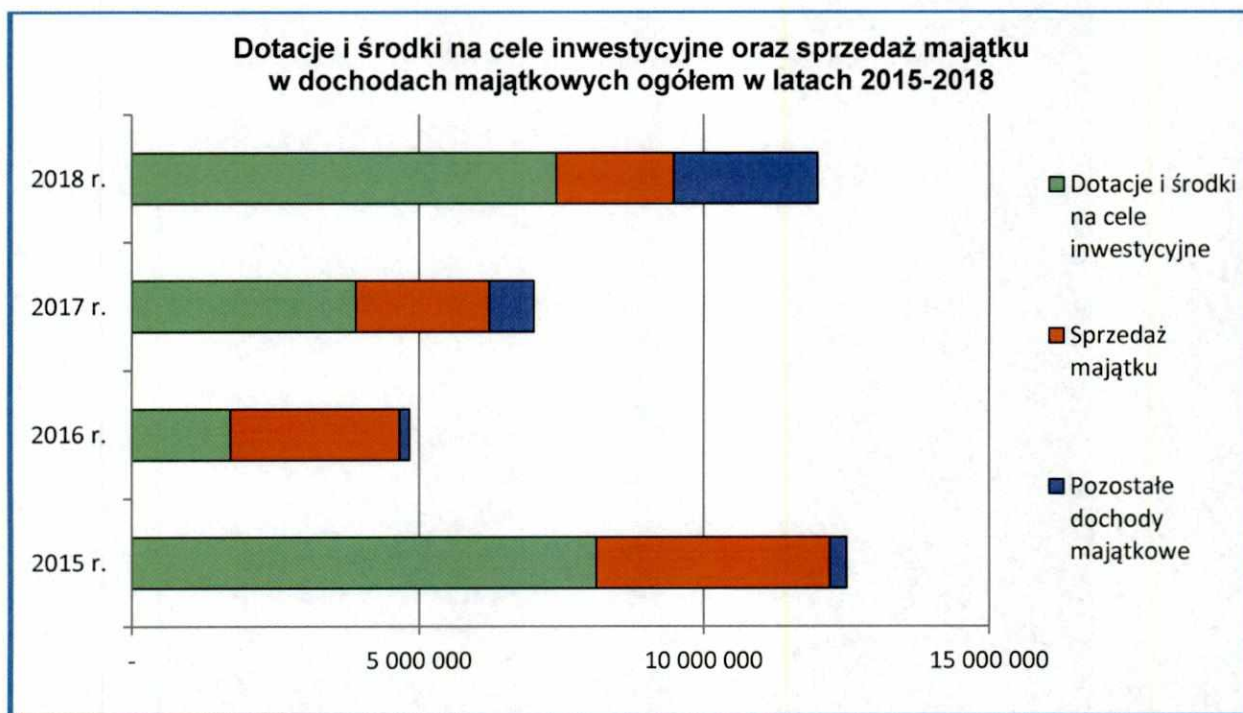
- Budowa węzła przesiadkowego przy ul. Wyszyńskiego w Policach (dotacja celowa ze środków z RPO – 508.984,57 zł),
- Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież (dotacja celowa ze środków z RPO – 1.350.857,92 zł),
- Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach (dotacja celowa ze środków z RPO – 1.985.836,64 zł),
- Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego przy ul. S. Batorego w Policach (dotacja celowa ze środków z RPO – 399.299,66 zł),
- Edukacja przedszkolna i integracja - powszechnie dostępne dla każdego dziecka w Gminie Police (dotacja celowa ze środków z RPO – 4.474,97 zł),
- Przebudowa hali sportowej przy ul. Siedleckiej w Policach (dotacja celowa ze środków z RPO – 2.509.352,28 zł),
- Lepszy start - kompetencje kluczowe dla uczniów w Gminie Police (dotacja celowa ze środków z budżetu państwa – 529,01 zł),
- Przebudowa ulicy Zamenhofa w Policach - (pomoc finansowa z Powiatu Polickiego – 200.000 zł),
- Przebudowa ulicy Zamenhofa w Policach - (dotacja celowa z budżetu państwa – 391.626,18 zł),
- Budowa dodatkowych punktów oświetlenia ulicznego przy przejściach dla pieszych na terenie Polic (pomoc finansowa z Powiatu Polickiego – 40.000 zł),
- Stworzenie miejsca do grillowania, obłożenie polbrukiem terenu przy grillu, ustawienie ławeczek i zagospodarowanie terenu zielenią w Sołectwie Trzeszczyń (pomoc finansowa z Województwa Zachodniopomorskiego – 10.000 zł),
- Przebudowa pomieszczeń w budynku przy ul. Fabrycznej w Policach na potrzeby schroniska dla bezdomnych (dotacja celowa z Gminy Dobra – 10.000 zł).

Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności stanowią najmniejszą część dochodów majątkowych. W roku 2018 uzyskano wpływy z tego źródła w kwocie 54.667,37 zł.

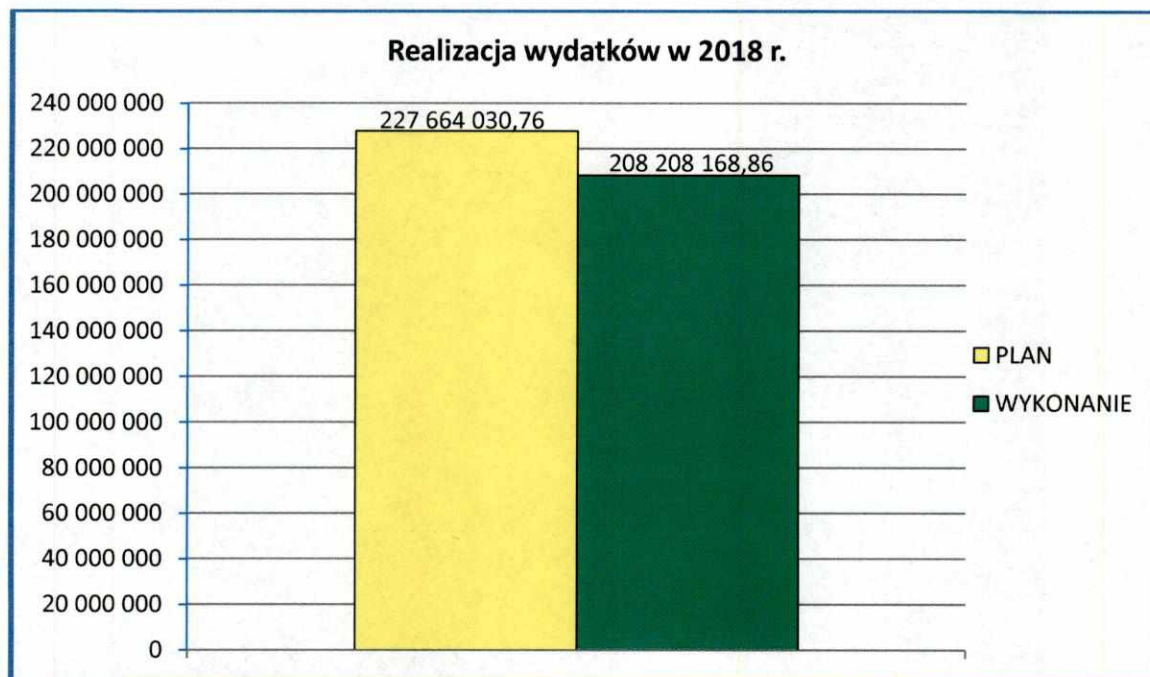
Wykonane w 2018 r. pozostałe dochody majątkowe w łącznej kwocie 2.472.872,35 zł, pochodziły z:

- wpłat środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasły z upływem roku 2017, a dotyczyły następujących zadań inwestycyjnych:
 - Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 5 w Policach - 1.605.000 zł,
 - Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 8 w Policach - 867.572,35 zł,
- zwrotu części niewykorzystanej w 2017 r. dotacji celowej przez Gminę Dobra przeznaczonej na zadanie inwestycyjne pn. Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, które zachowują się agresywnie w stosunku do ludzi i innych zwierząt lub wymagają opieki, budowa Domu Kota – 300 zł.

I.3. REALIZACJA WYDATKÓW W 2018 ROKU.

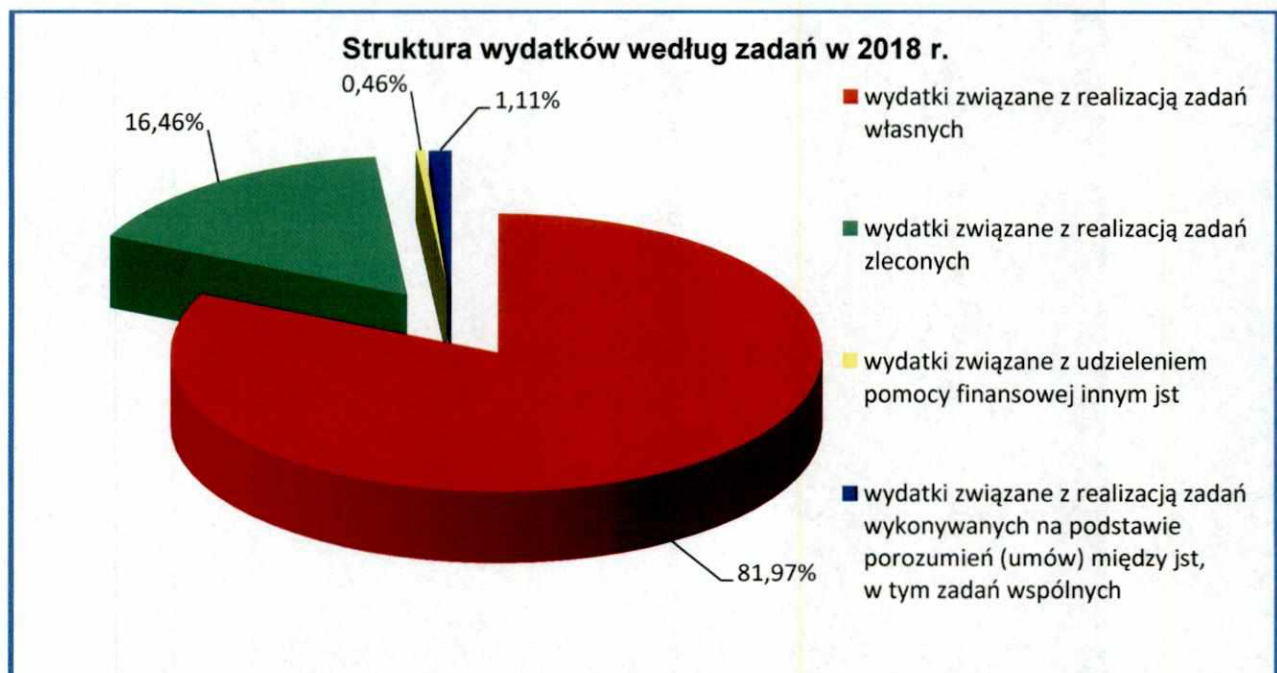
Wydatki w roku 2018 zostały zrealizowane na łączną kwotę 208.208.168,86 zł, co stanowi 91,45% planu.

Okolo 82% zrealizowanych wydatków w budżecie gminy stanowią wydatki na realizację zadań własnych. W roku 2018 wydatki te zrealizowano w blisko 91% planowanej kwoty. Wydatki związane z realizacją zadań zleconych wykonano w 98,18%, przy czym wszystkie zadania zostały zrealizowane, natomiast niewykonanie wynika głównie z braku korekty (zmniejszenia) planu przez budżet państwa. Wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (w tym zadań wspólnych) zrealizowano w 59,70%, co spowodowane było względami formalno-prawnymi dotyczącymi zadania inwestycyjnego pn. *Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież*. W roku 2018, zgodnie z zawartymi umowami, udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowych Powiatowi Polickiemu na łączną kwotę 950.000 zł, z tego na:

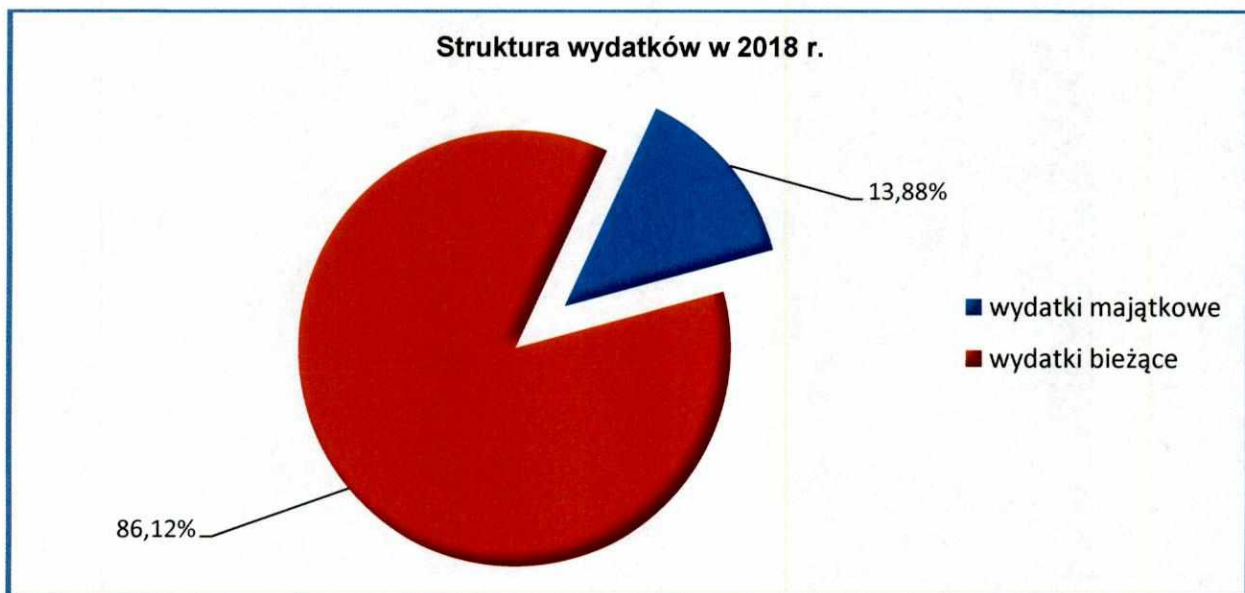
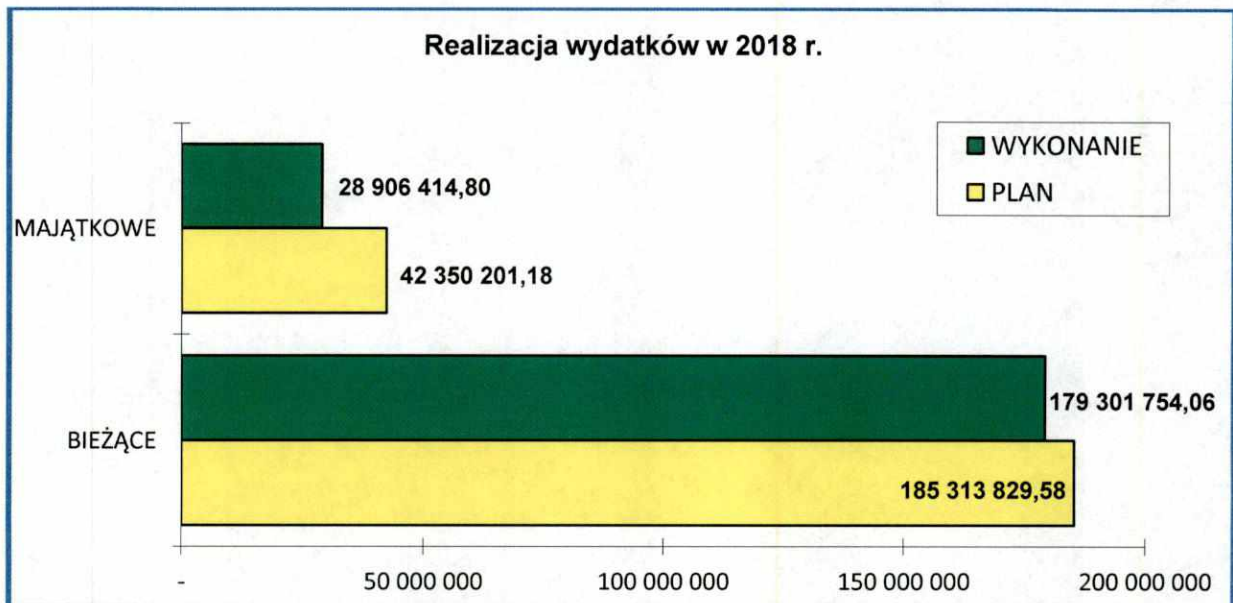
- prowadzenie Ośrodka Wsparcia SENIOR - WIGOR w Policach – 150.000 zł,
- roboty budowlane związane z realizacją projektu pn. *Regionalne Centrum Wsparcia Osób Niezależnych* – 800.000 zł.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	227 664 030,76	208 208 168,86	91,45%	100,00%
- wydatki związane z realizacją zadań własnych	187 703 370,36	170 663 653,75	90,92%	81,97%
- wydatki związane z realizacją zadań zleconych	34 907 925,40	34 273 543,07	98,18%	16,46%
- wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	3 785 600,00	2 219 139,08	58,62%	1,07%
- wydatki związane z udzieleniem pomocy finansowej innym jst	1 165 000,00	950 000,00	81,55%	0,46%
- wydatki związane z realizacją zadań wspólnych wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	102 135,00	101 832,96	99,70%	0,05%

Wydatki bieżące w roku 2018 zrealizowano w ponad 95% planowanej kwoty, natomiast majątkowe - w blisko 70%. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem na koniec 2018 r. wyniósł ponad 86%, natomiast majątkowych - około 14%.

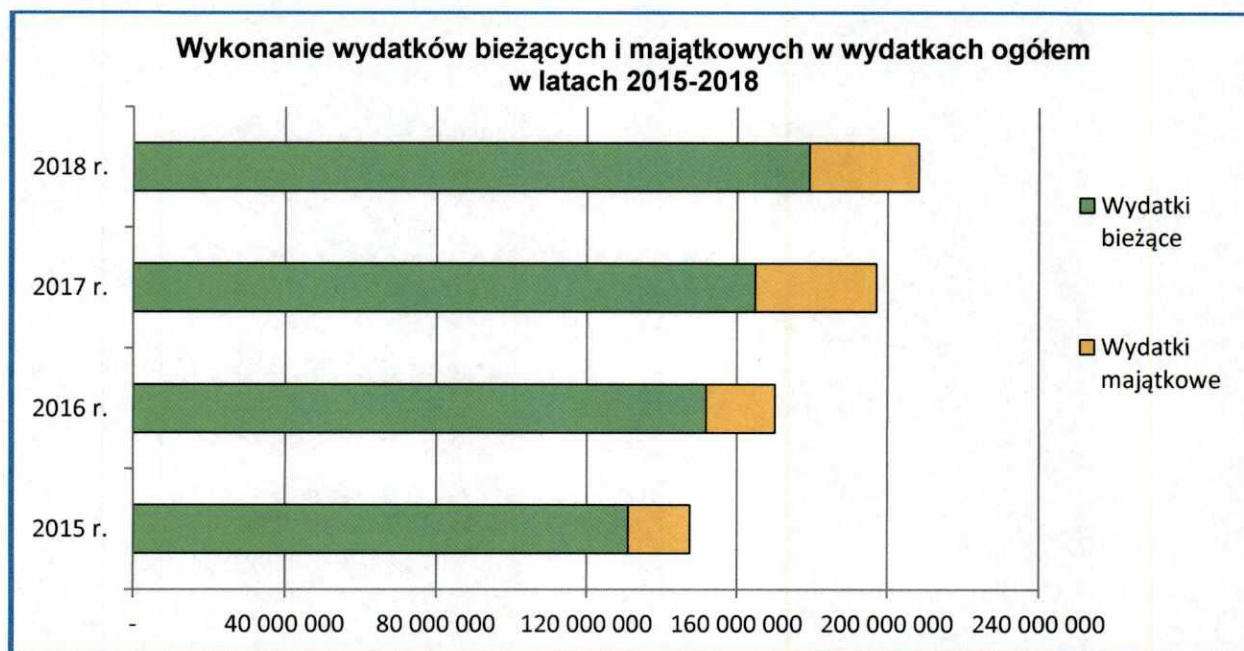
WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	227 664 030,76	208 208 168,86	91,45%	100,00%
- wydatki bieżące	185 313 829,58	179 301 754,06	96,76%	86,12%
- wydatki majątkowe	42 350 201,18	28 906 414,80	68,26%	13,88%

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2015-2018 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wydatki ogółem	147 519 709,11	170 148 730,11	197 043 833,29	208 208 168,86
Wydatki majątkowe	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80
Udział w %	11,16%	10,77%	16,33%	13,88%

Wykres poniżej prezentuje jaką część wydatków ogółem stanowiły wydatki bieżące i wydatki majątkowe w latach 2015-2018.

Zasadniczy wpływ na **odchylenia w realizacji wydatków budżetowych** miały:

1) w zakresie wydatków bieżących:

- mniejsze wydatki w dziale „Rodzina” o około 1,2 mln zł, spowodowane głównie mniejszymi niż wcześniej zakładano wydatkami na bezpłatne dowożenie uczniów do szkół oraz na realizację projektu *Szczecin Przyjazny Rodzinie*, a także na wypłatę świadczeń wynikających z przepisów ustawy o świadczeniach wychowawczych i ustawy o świadczeniach rodzinnych, w związku z ich zmianami,
- mniejsze wydatki na pomoc społeczną o ponad 1 mln zł, spowodowane głównie spadkiem liczby wypłacanych świadczeń społecznych (skuteczne działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu podopiecznych, uchylenia decyzji, zgony podopiecznych, mniejsza liczba osób ubiegających się o udzielenie pomocy) oraz mniejszymi wydatkami na wynagrodzenia osobowe pracowników, wynikającymi z absencji chorobowej pracowników oraz urlopami macierzyńskimi finansowanymi z budżetu państwa,
- niewykonanie wydatków w zakresie szeroko rozumianej gospodarki komunalnej i ochrony środowiska o ponad 900 tys. zł, spowodowane głównie: mniejszymi wydatkami na utrzymanie zieleni o około 240 tys. zł, na gospodarkę ściekową i ochronę wód o około 220 tys. zł oraz niższymi wydatkami poniesionymi na gospodarkę odpadami o ponad 156 tys. zł,
- brak konieczności pełnego uruchomienia rezerw budżetowych, tj. rezerwy ogólnej, rezerwy celowej na zadania w zakresie zarządzania kryzysowego oraz rezerwy celowej na przygotowanie sołectw do konkursu pn. „Najestetyczniejsze Sołectwo Gminy Police” (pozostały one w łącznej wysokości 653 tys. zł),
- mniejsze wydatki na administrację publiczną o ponad 450 tys. zł, w tym o ponad 320 tys. zł – wydatki dotyczące Urzędu Miejskiego w Policach,

- mniejsze wydatki w zakresie oświaty i wychowania o ponad 390 tys. zł, przy czym blisko 135 tys. zł dotyczy mniejszych wydatków na projekt pn. *Lepszy start - kompetencje kluczowe dla uczniów w Gminie Police*, natomiast ponad 132 tys. zł dotyczy niewykonania wydatków na przedszkola,
- oszczędności w wydatkach na obsługę długu publicznego w wysokości ponad 220 tys. zł spowodowane głównie tym, że Gmina Police w 2018 r. nie korzystała z kredytu w rachunku bieżącym, stąd nie ponosiła wydatków na odsetki od ww. kredytu,
- niewykonanie wydatków w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami o około 215 tys. zł, na skutek m.in. braku porozumień z osobami fizycznymi w zakresie wypłaty odszkodowania za grunty wydzielone pod publiczne drogi gminne, które z mocy prawa przeszły na własność Gminy Police;

2) w zakresie wydatków majątkowych:

- przesunięcie realizacji zadań lub ich części na rok 2019 (*Budowa pętli autobusowej w miejscowości Bartoszewo, Wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego Miasta Police, Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież, Przebudowa ulicy Zamenhofs w Policach, Budowa infrastruktury drogowej na terenie miasta Police na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej*),
- utrudnienia techniczne pojawiające się podczas realizacji inwestycji (*Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach*),
- brak wykonawców (*Docieplenie ścian zewnętrznych hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 8 w Policach, Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Przęsocin*),
- brak środków zewnętrznych na dofinansowanie realizacji zadania (*Zakup drona do monitoringu środowiska i badania jakości powietrza w Policach*),
- zwrot dotacji udzielonej Powiatowi Polickiemu na przebudowę odcinka drogi powiatowej Nr 3911Z Dobra-Bartoszewo,
- względy formalno-prawne (*Budowa drogi (ciągu pieszo-jezdnego) łączącej ul. Chodkiewicza z cmentarzem komunalnym przy ul. Tanowskiej w Policach - opracowanie dokumentacji projektowej, Zakup gruntów pod projektowane drogi gminne, Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Spółka z o.o., Dofinansowanie kosztów przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej osobom fizycznym na terenach wiejskich, Dofinansowanie kosztów przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej osobom fizycznym na terenach miejskich*),
- nierozdysponowanie części rezerw celowych na wydatki inwestycyjne,
- oszczędności powstałe po zakończeniu realizacji zadań inwestycyjnych.

W 2018 r. po raz trzeci część budżetu Gminy Police została oddana do dyspozycji jej mieszkańcom w ramach tzw. *Polickiego Budżetu Obywatelskiego*. Na ten cel przeznaczona była kwota 1.000.000 zł, z której 750.000 zł – na realizację zadań na terenie miasta Police oraz 250.000 zł – na realizację zadań na terenie sołectw Gminy Police. Spośród 16 projektów (10 wniosków - z terenu miasta i 6 wniosków – z terenu sołectw), nad którymi głosowano w roku 2017, wyłoniono 10 (4 – na terenie miasta i 6 – na terenie sołectw), które znalazły się w budżecie na rok 2018. Były to następujące zadania:

1) na terenie miasta Police:

- a) *Budowa placu zabaw na terenie Szkoły Podstawowej nr 3 im M. Curie - Skłodowskiej w Policach* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 146.689,50 zł,
- b) *Budowa grillowiska oraz miejsca wypoczynku na polanie rekreacyjnej za Szkołą Podstawową nr 8* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 299.551,83 zł,
- c) *Policka plaża miejska* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 70.772,34 zł,

d) *Budowa miasteczka rowerowego przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Policach* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 229.500 zł;

2) na terenie sołectw Gminy Police:

a) *Budowa wiaty z pomieszczeniem gospodarczym i zagospodarowaniem (Wieńkowo)* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 41.310,30 zł,

b) *Siłownia zewnętrzna na placu zabaw w Tatyni*– zadanie zrealizowano za łączną kwotę 40.330,20 zł,

c) *Kompleks rekreacyjny w miejscowości Drogoradz - budowa wiaty piknikowej oraz doposażenie świetlicy wiejskiej* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 41.075 zł,

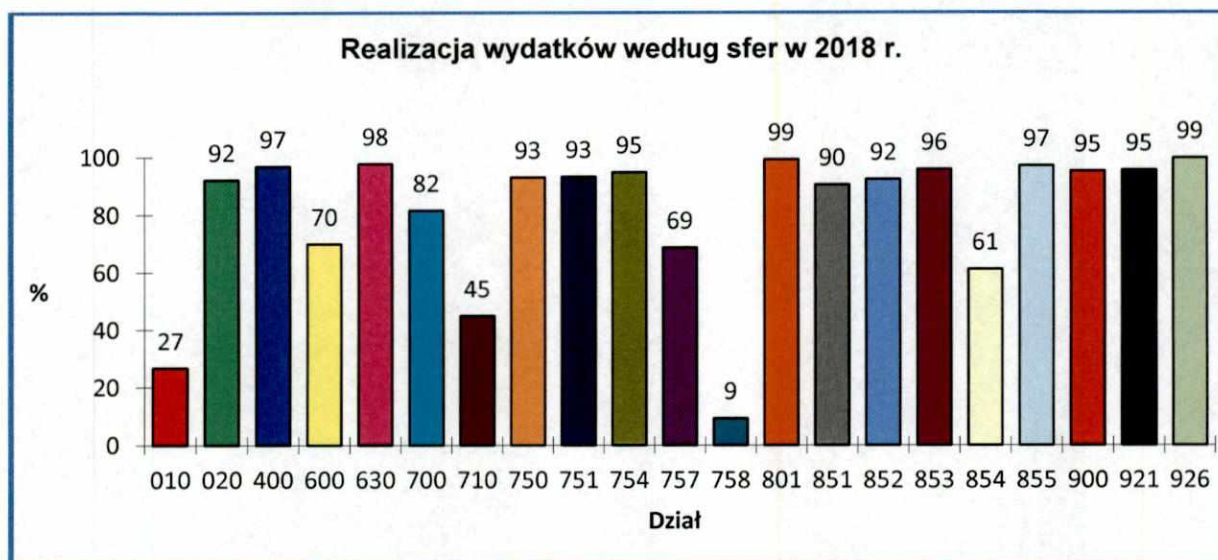
d) *Siłownia na świeżym powietrzu w Przęsocinie przy ul. Kościelnej dla mieszkańców wsi oraz doposażenie placu zabaw dla dzieci* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 41.294 zł,

e) *Budowa oświetlenia przy ul. Dębowej w Tanowie* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 43.323,69 zł,

f) *Budowa wiaty piknikowej przy świetlicy w Uniemyślu* – zadanie zrealizowano za łączną kwotę 39.901 zł.

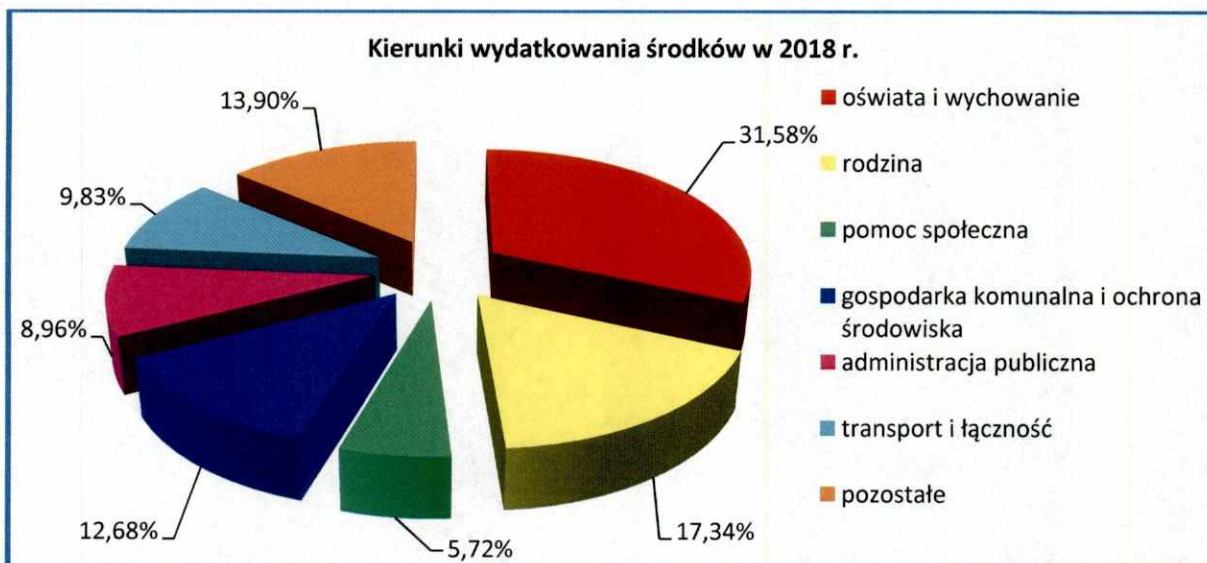
Na koniec 2018 r. cztery zadania inwestycyjne wpisano do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2018. Ustalono terminy ostatecznego dokonania każdego z nich oraz ustalono plan finansowy tych wydatków. Zadaniem tymi są:

- 1) *Przebudowa ulicy Zamenhofs w Policach (1.304.943 zł)*
- 2) *Termomodernizacja budynków administrowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach - dotacja dla ZGKiM w Policach - w części dotyczącej termomodernizacji budynku przy ul. Starzyńskiego 10 w Policach, administrowanego przez ZGKiM w Policach (147.974 zł),*
- 3) *Przebudowa sali widowiskowej do celów edukacji kulturalnej. Etap I - dokumentacja techniczna - dotacja dla MOK w Policach (197.968 zł),*
- 4) *Program funkcjonalno-użytkowy przebudowy terenu Zespołu Obiektów Sportowych przy ul. Siedleckiej w Policach (31.734 zł).*

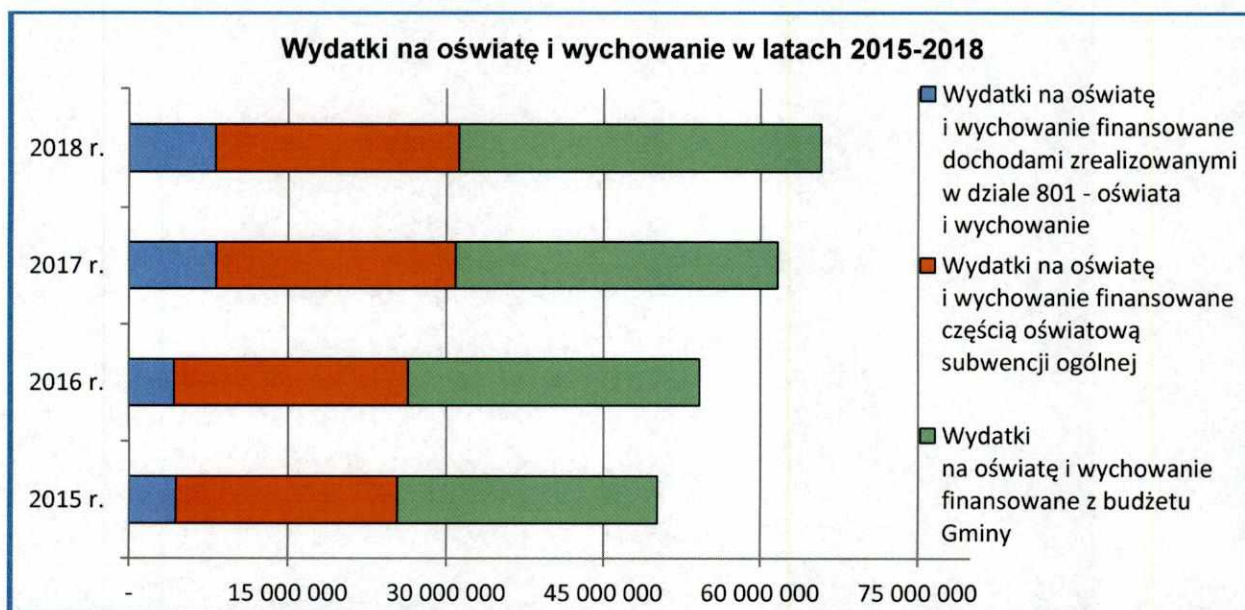

Większość wydatków Gminy Police w 2018 r. została zrealizowana na poziomie przekraczającym 90%. Średnio wydatki zostały zrealizowane na poziomie 81%.

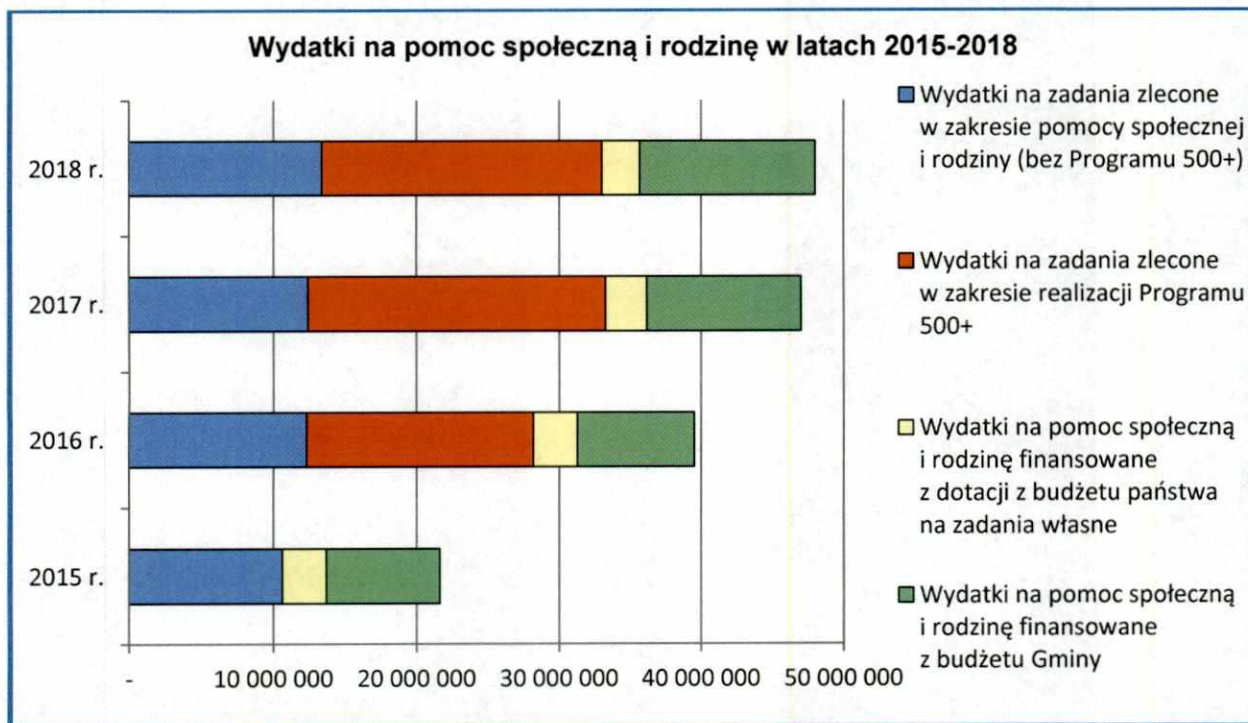
Ponad 85% zrealizowanych wydatków budżetu Gminy Police dotyczyło takich sfer jak: oświata i wychowanie (31,58%), rodzina (17,34%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (12,68%), transport i łączność (9,83%), administracja publiczna (8,96%) oraz pomoc społeczna (5,72%).

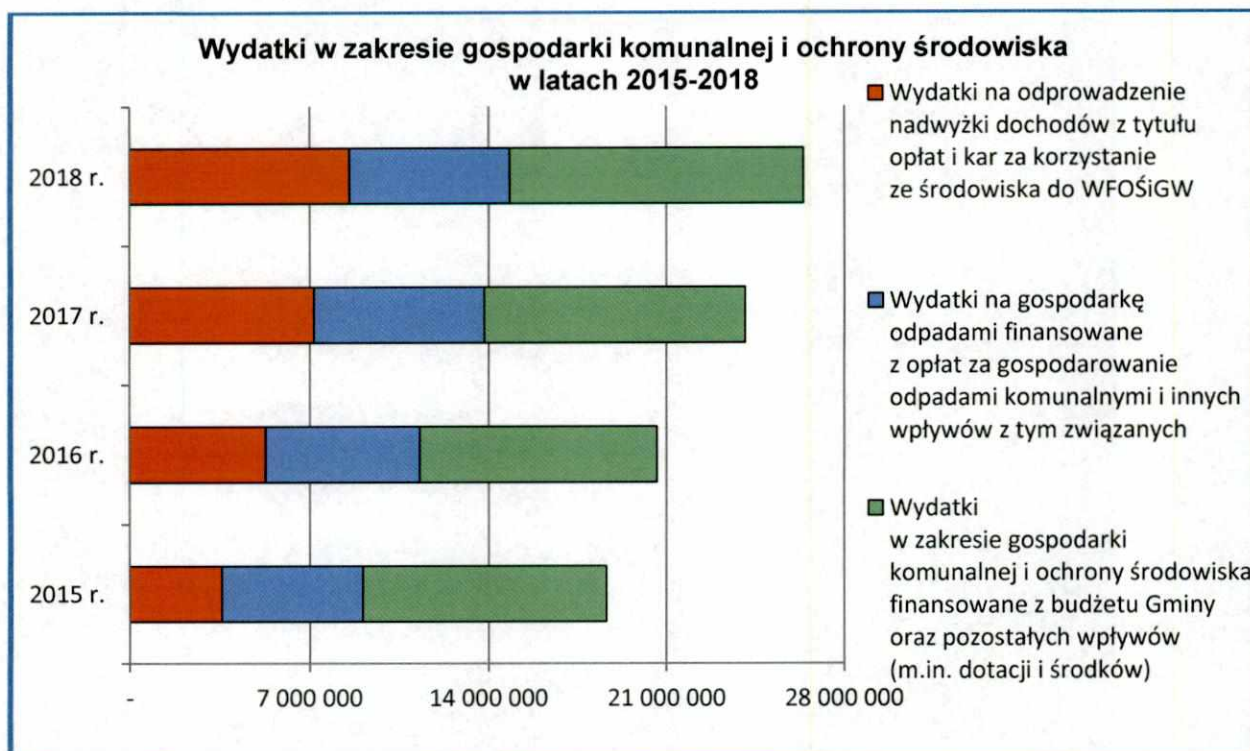
Największą pozycją w wydatkach budżetowych Gminy Police jest *oświata i wychowanie*. Wykres poniżej prezentuje wydatki na oświatę i wychowanie w latach 2015-2018, przy wskazaniu, jaką część z nich finansowała część oświatowa subwencji ogólnej oraz dochody zrealizowane w dziale 801 – oświata i wychowanie.

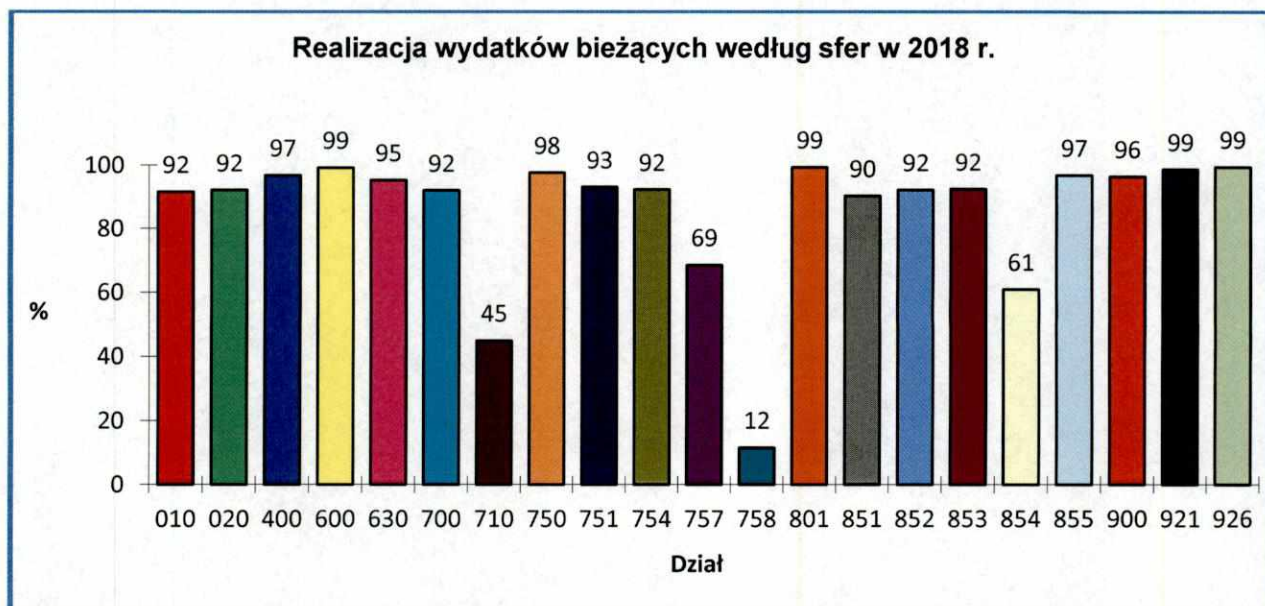
Drugim co do wielkości kierunkiem wydatkowania środków budżetowych jest *pomoc społeczna i rodzina*. Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się wydatków w tym zakresie, przy wyodrębnieniu wydatków własnych finansowanych z dotacji z budżetu państwa oraz wydatków na zadania zlecone, w tym na realizację *Programu 500+*.

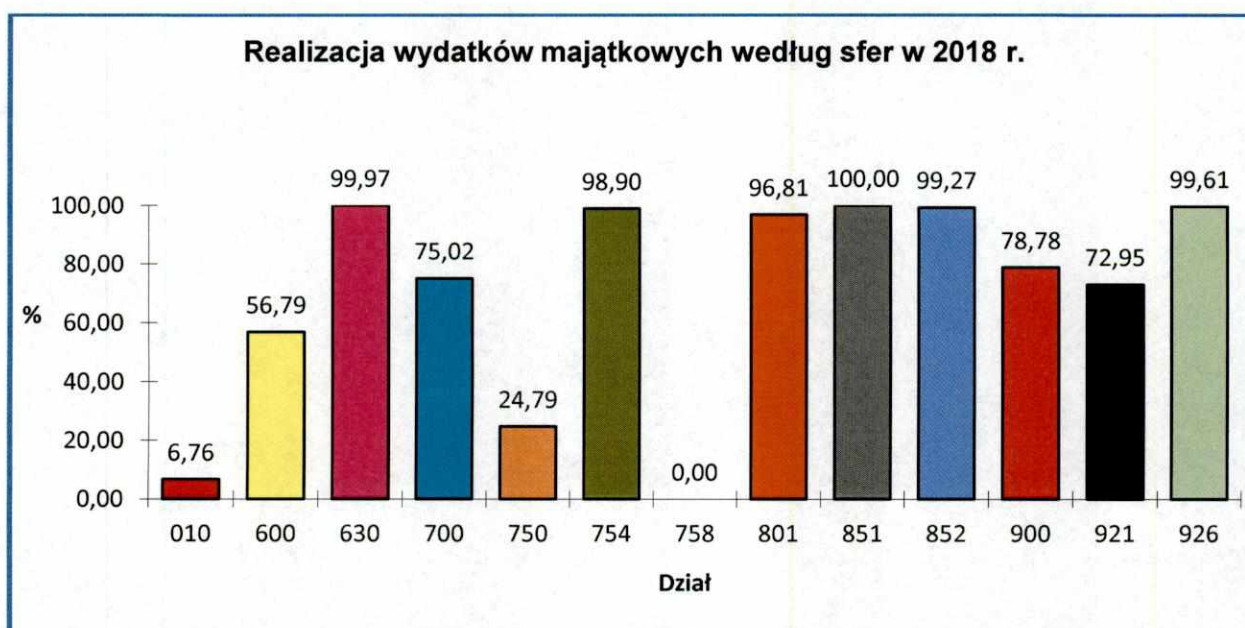
Trzecią największą pozycją w budżecie Gminy Police są *wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska*. Wykres poniżej prezentuje wydatki w tym zakresie, z wyodrębnieniem wydatków na gospodarkę odpadami finansowanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i innych wpływów z tym związanych oraz wydatków na odprowadzenie nadwyżki z tytułu dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska do WFOŚiGW.

Realizację wydatków bieżących i majątkowych w roku 2018 według poszczególnych sfer przedstawiono na wykresach poniżej.

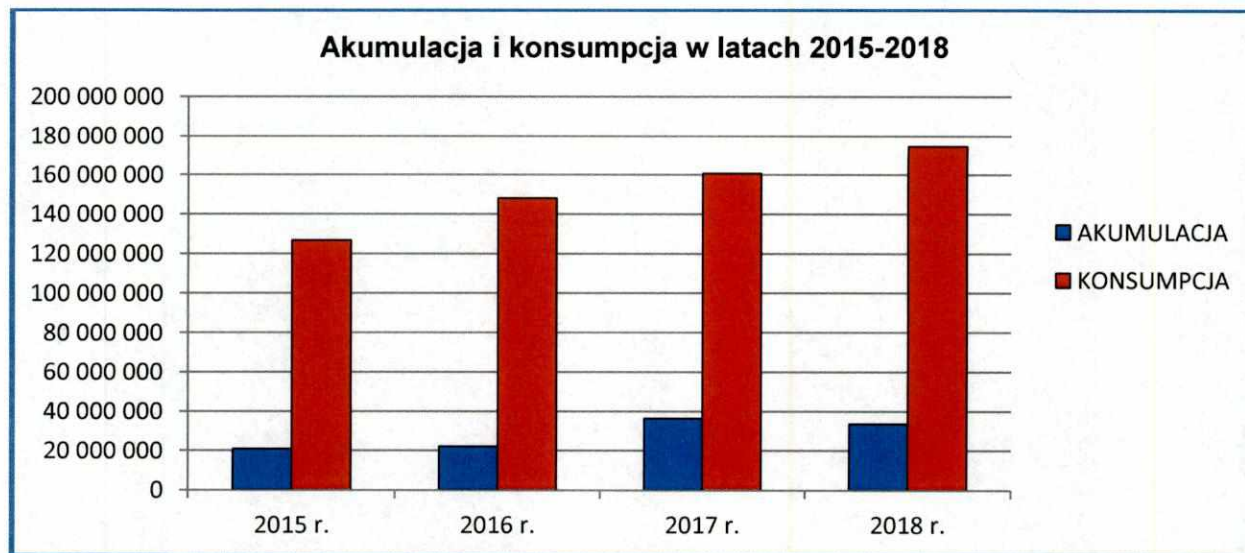
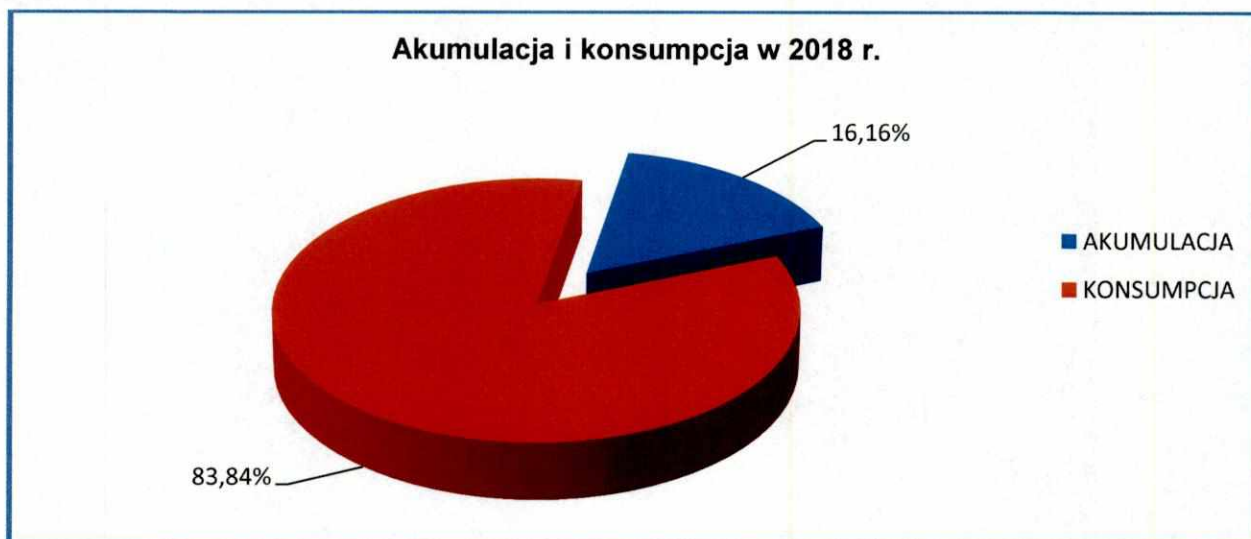
Realizacja wydatków bieżących w 17 sferach na 21 wyniosła 90% i więcej planowanych kwot. Średnio wydatki bieżące zostały zrealizowane powyżej 85%. Realizacja wydatków majątkowych w 6 sferach na 13 wyniosła ponad 90%. Średnio wydatki majątkowe, zostały zrealizowane w około 70%.

W roku 2018 akumulacja finansowa wyniosła 33.652.855,88 zł, co stanowi 16,16% zrealizowanych wydatków ogółem i kształtowała się następująco:

1) inwestycje	23 560 033,76
2) zakupy inwestycyjne	542 534,35
3) dotacje na inwestycje	3 875 308,96
4) udziały w spółkach	730 000,00
5) remonty	4 944 978,81
Razem akumulacja:	33 652 855,88

W strukturze wydatków budżetowych relacja między akumulacją a konsumpcją wynosi 16,16% do 83,84%.

I.4. DOCHODY A WYDATKI W 2018 ROKU.

W tabeli poniżej przedstawiono: czy i w jakim stopniu realizacja sfer działalności gminy uzyskuje finansowanie w ramach własnej sfery działalności. Z zestawienia wynika, że w 2018 r. tylko 1 sfera, tj. *urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa*, wygenerowała równy wpływ co wydatki. Większość sfer działalności była finansowana dochodami o charakterze podatkowym oraz subwencją z budżetu państwa.

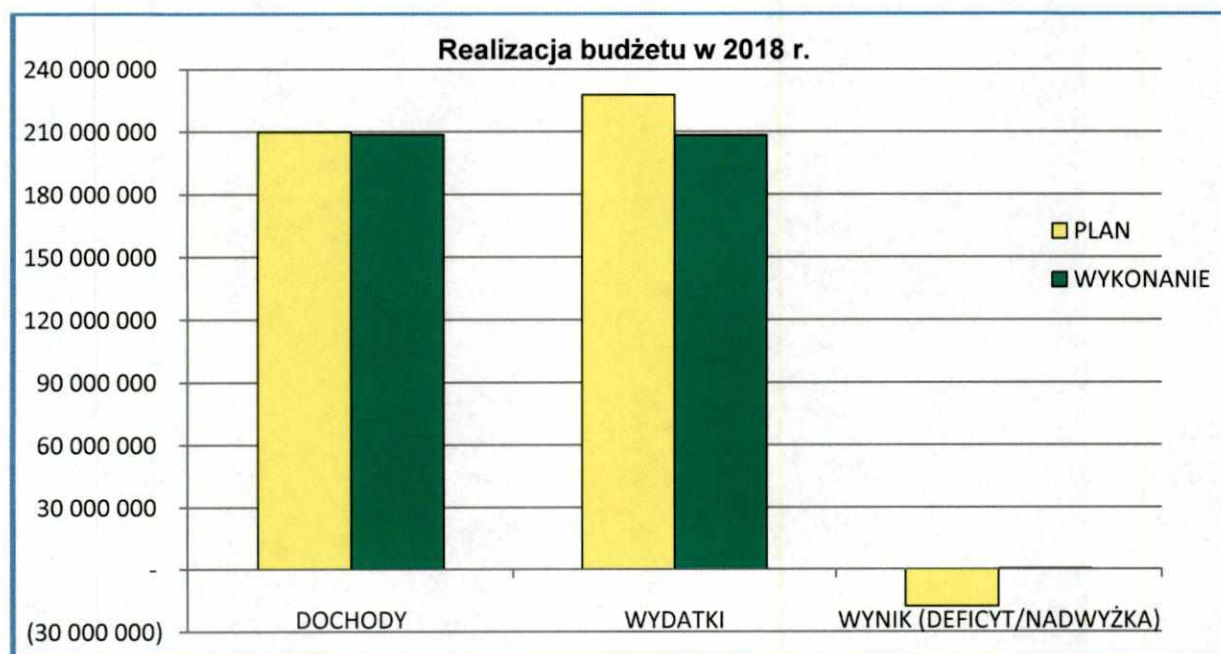
DZIAŁ	SFERA DZIAŁALNOŚCI	WYKONANIE DOCHODÓW w zł	WYKONANIE WYDATKÓW w zł	STOPIEŃ FINANSOWANIA w %
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	77 404,08	501 907,15	15,42%
020	LEŚNICTWO	24 405,78	101 273,42	24,10%
400	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ	-	546 532,70	0,00%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	5 327 566,71	20 465 089,10	26,03%
630	TURYSTYKA	1 700,00	39 140,28	4,34%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	5 424 985,31	5 979 102,80	90,73%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	3 217,49	149 347,93	2,15%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	1 073 698,25	18 652 136,74	5,76%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	222 541,60	222 541,60	100,00%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	30 850,10	2 536 926,84	1,22%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	102 652 988,08	-	
757	OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	-	483 918,31	0,00%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	24 260 043,49	92 236,84	0,00%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	8 137 783,72	65 744 706,95	12,38%
851	OCHRONA ZDROWIA	5 120,41	1 014 489,46	0,50%
852	POMOC SPOŁECZNA	3 743 175,94	11 912 433,20	31,42%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	658 535,38	2 115 177,45	31,13%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	104 640,99	199 192,54	52,53%
855	RODZINA	32 566 190,64	36 099 723,80	90,21%
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	20 567 057,39	26 402 350,30	77,90%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	53 580,75	7 594 920,03	0,71%
926	KULTURA FIZYCZNA	3 611 762,46	7 355 021,42	49,11%
OGÓŁEM:		208 547 248,57	208 208 168,86	100,16%

Tabela poniżej przedstawia w jakim stopniu dochody ogółem pokrywały wydatki ogółem w latach 2015-2018.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody ogółem	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57
Wydatki ogółem	147 519 709,11	170 148 730,11	197 043 833,29	208 208 168,86
Stopień pokrycia w %	110,70%	104,93%	101,51%	100,16%

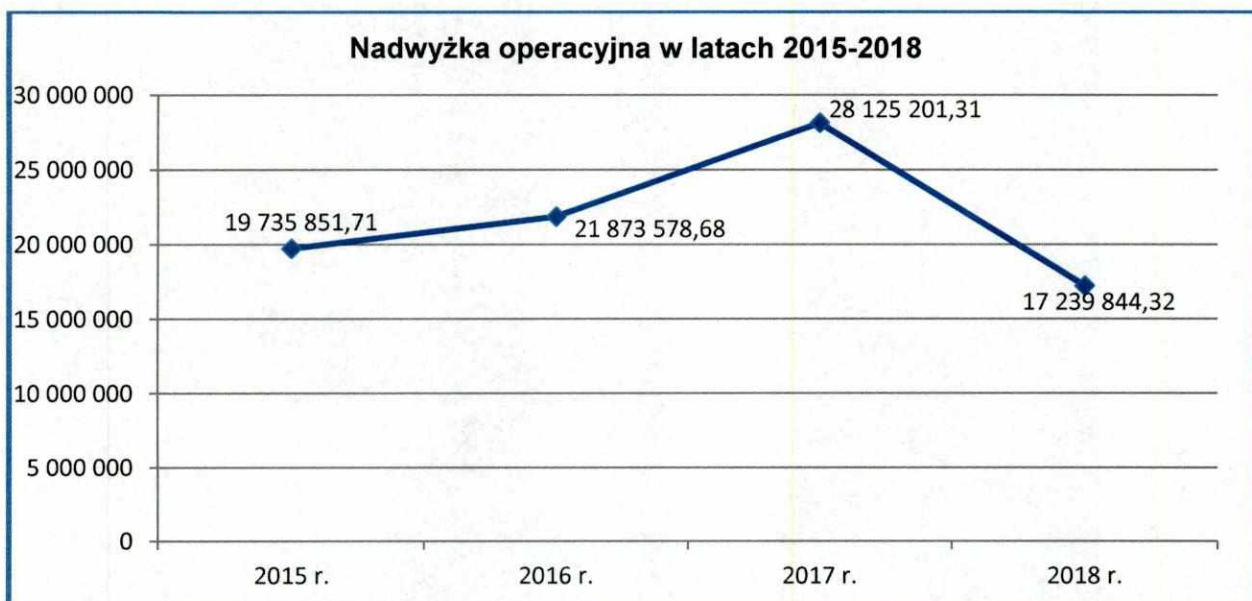
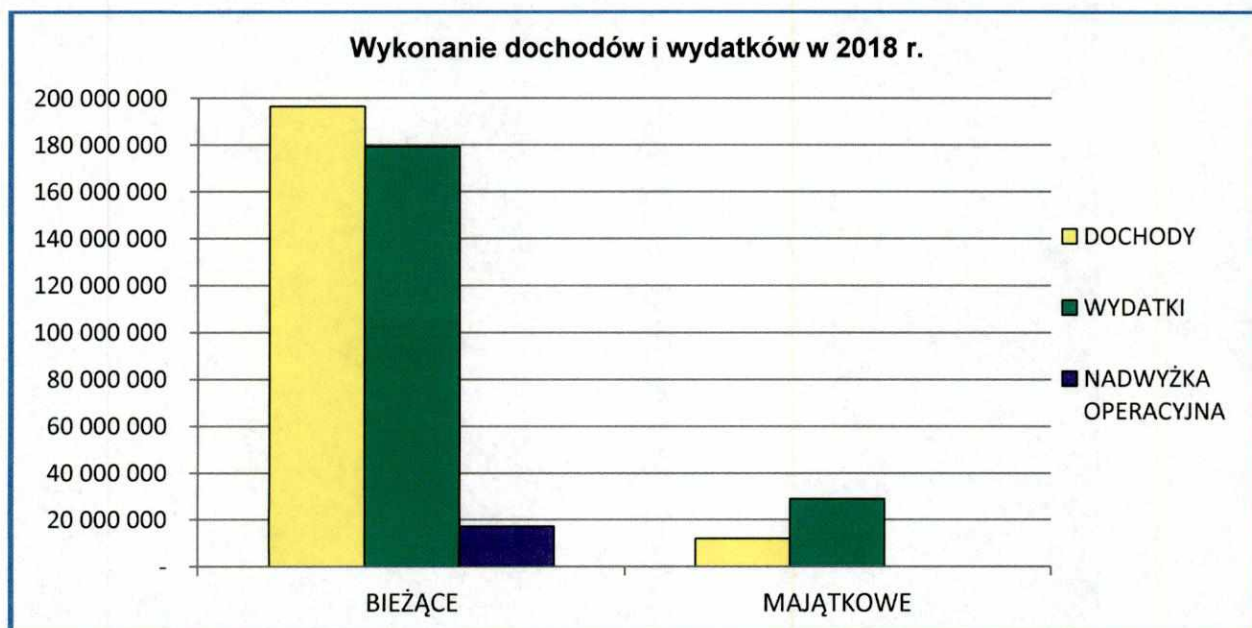
I.5. WYNIK BUDŻETU NA KONIEC 2018 ROKU.

Wynik budżetu na koniec 2018 r., stanowiący różnicę między dochodami i wydatkami, jest dodatni i stanowi wykonaną nadwyżkę budżetu w wysokości **339.079,71 zł** (planowano deficyt w wysokości „minus” 17.797.398,23 zł).

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE DOCHODÓW	WYKONANIE WYDATKÓW	RÓŻNICA	
- bieżące	196 541 598,38	179 301 754,06	17 239 844,32	NADWYŻKA OPERACYJNA
- majątkowe	12 005 650,19	28 906 414,80	- 16 900 764,61	
OGÓŁEM:	208 547 248,57	208 208 168,86	339 079,71	NADWYŻKA BUDŻETU

W roku 2018 wypracowana została nadwyżka operacyjna, tj. różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, w wysokości 17.239.844,32 zł. Nadwyżka operacyjna pokazuje, jakim kapitałem gmina dysponuje na wydatki majątkowe, również poprzez obsługę długu zaciągniętego na wydatki inwestycyjne.

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2015-2018 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody ogółem	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57
Nadwyżka operacyjna	19 735 851,71	21 873 578,68	28 125 201,31	17 239 844,32
Udział w %	12,09%	12,25%	14,06%	8,27%

Tabela poniżej przedstawia udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem w latach 2015-2018.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody ogółem	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57
Dochody ze sprzedaży majątku	4 100 181,98	2 942 447,36	2 329 271,61	2 067 149,24
Nadwyżka operacyjna	19 735 851,71	21 873 578,68	28 125 201,31	17 239 844,32
Udział w %	14,60%	13,90%	15,23%	9,26%

Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w wydatkach majątkowych (wskaźnik samofinansowania) w latach 2015-2018 przedstawiono w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wydatki majątkowe	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80
Dochody ze sprzedaży majątku	4 100 181,98	2 942 447,36	2 329 271,61	2 067 149,24
Nadwyżka operacyjna	19 735 851,71	21 873 578,68	28 125 201,31	17 239 844,32
Udział w %	144,74%	135,46%	94,66%	66,79%

Udział wolnych środków w dochodach ogółem w latach 2015-2018 przedstawia tabela poniżej.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody ogółem	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07	208 547 248,57
Wydatki ogółem	147 519 709,11	170 148 730,11	197 043 833,29	208 208 168,86
Odsetki od zadłużenia	944 732,48	590 979,80	555 871,18	483 918,31
Wydatki majątkowe	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82
Udział w %	20,33%	15,29%	17,85%	14,26%

Im większa wartość wolnych środków oraz ich udział w dochodach, tym sytuacja finansowa gminy jest korzystniejsza. Potencjalnie więcej środków można przeznaczyć na wydatki majątkowe, spłatę i obsługę zadłużenia.

Tabela poniżej przedstawia udział zobowiązań dłużnych wraz z odsetkami w wolnych środkach w latach 2015-2018.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Splaty rat kapitałowych pożyczek, kredytów, obligacji	11 750 000,00	1 850 000,00	2 850 000,00	3 850 000,00
Odsetki od zadłużenia	944 732,48	590 979,80	555 871,18	483 918,31
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82
Udział w %	38,25%	8,94%	9,54%	14,58%

Wskaźnik ten informuje, jaki procent wolnych środków przypada na spłatę rat kapitałowych wraz z odsetkami w danym roku.

W tabeli poniżej przedstawiono stosunek wydatków majątkowych do wartości wolnych środków w latach 2015-2018.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wydatki majątkowe	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82
Udział w %	49,61%	67,11%	90,13%	97,23%

Jeżeli wartość tego wskaźnika przewyższa 100% oznacza to, że środki własne nie są wystarczające na realizację założonego planu wydatków majątkowych i konieczne jest finansowanie zewnętrzne. Wskaźnik poniżej 100% może oznaczać, że część wolnych środków przeznaczona jest na spłatę zadłużenia.

Poniższa tabela przedstawia udział wydatków majątkowych i zobowiązań dłużnych wraz z odsetkami w wolnych środkach w latach 2015-2018.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wydatki majątkowe	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78	28 906 414,80
Splaty rat kapitałowych pożyczek, kredytów, obligacji	11 750 000,00	1 850 000,00	2 850 000,00	3 850 000,00
Odsetki od zadłużenia	944 732,48	590 979,80	555 871,18	483 918,31
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74	29 729 412,82
Udział w %	87,86%	76,06%	99,67%	111,81%

I.6. PRZYCHODY BUDŻETU W 2018 ROKU.

Źródła przychodów	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %	Informacja dodatkowa
Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	3 347 398,23	3 347 398,23	100,00%	Środki pozostałe z rozliczenia roku 2017
<i>Wolne środki, jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych</i>	18 300 000,00	18 300 000,00	100,00%	
RAZEM:	21 647 398,23	21 647 398,23	100,00%	

I.7. ROZCHODY BUDŻETU W 2018 ROKU.

W roku 2018 dokonano spłaty rat kredytu w Banku Gospodarstwa Krajowego w Szczecinie w łącznej kwocie **1.050.000 zł**, zaciągniętego w 2010 r. na finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Wykupiono także obligacje komunalne Gminy Police o łącznej wartości **2.800.000 zł**, z tego:

- serii POLICC12 191218 w banku PEKAO SA w Warszawie na kwotę **1.800.000 zł**, wyemitowane w 2012 r.,
- serii B13 w banku PKO BP SA w Warszawie (do listopada 2014 r. NORDEA Bank Polska SA w Gdyni) na kwotę **1.000.000 zł**, wyemitowane w 2013 r.

Łączne rozchody budżetu Gminy Police w 2018 r. wyniosły **3.850.000 zł**.

I.8. ROZLICZENIE BUDŻETU ROKU 2018.

Na koniec roku 2018 pozostały środki w wysokości **18.136.477,94 zł**, które wynikają z następującego rozliczenia:

dochody (208.547.248,57 zł) – wydatki (208.208.168,86 zł)
+ przychody (21.647.398,23 zł) – rozchody (3.850.000 zł)
= 18.136.477,94 zł.

W ramach powyższej kwoty należy wyodrębnić środki w wysokości 3.686.477,94 zł stanowiące nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych (na którą składa się suma kwot wykazanych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Police na dzień 31.12.2018 r. w pozycji II.5 i II.1 Pasywów) oraz środki w wysokości 14.450.000 zł stanowiące wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych obligacji komunalnych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (Gmina posiada jeszcze niespłacone kredyty i niewykupione obligacje komunalne).

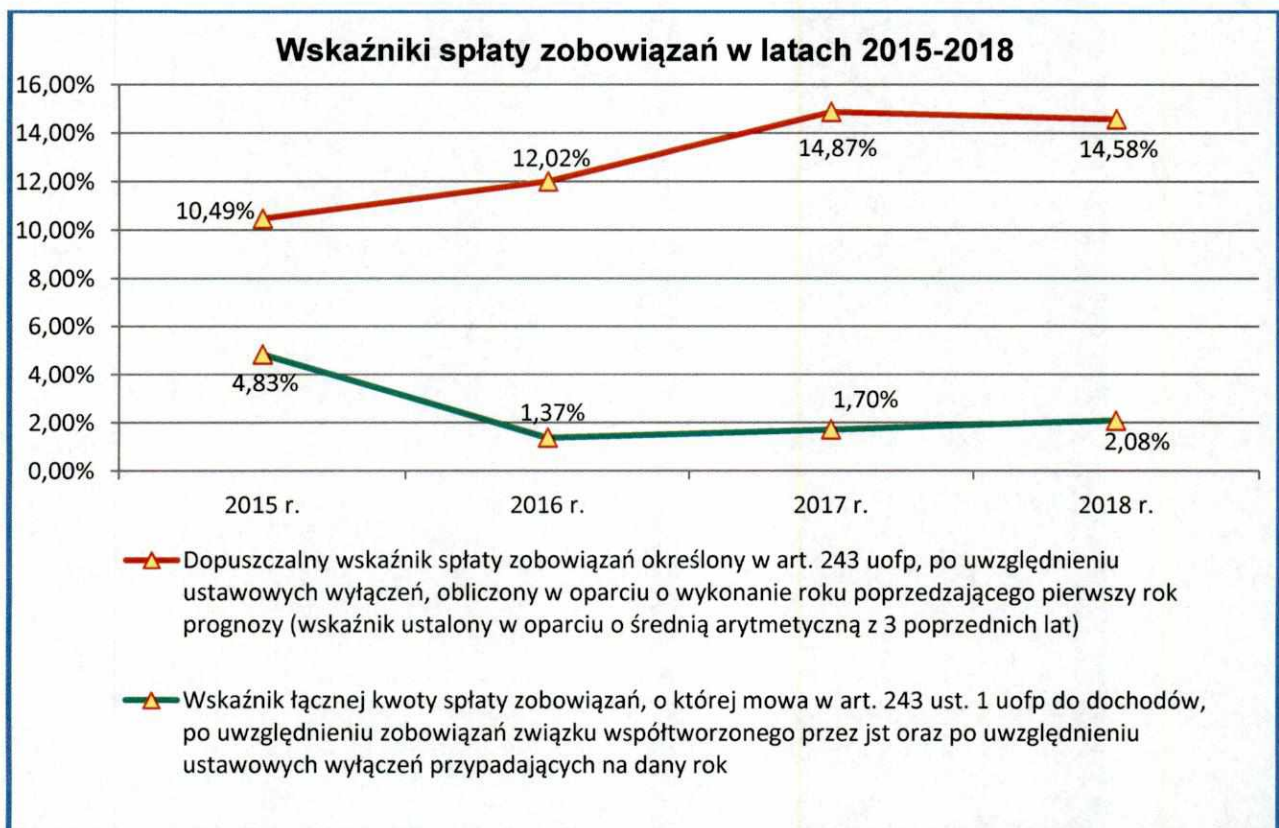
I.9. DŁUG NA KONIEC 2018 ROKU ORAZ KSZTAŁTOWANIE SIĘ WSKAŹNIKÓW SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ.

Łączna kwota długu Gminy Police na koniec 2018 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji wyniosła **14.450.000 zł**, z tego:

- 1) kredyt w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie – **600.000 zł**,
- 2) obligacje komunalne, których emisja przeprowadzona została przez NORDEA Bank Polska SA w Gdyni (aktualnie bank PKO BP SA w Warszawie) – **7.250.000 zł**,
- 3) obligacje komunalne, których emisję przeprowadził Bank PEKAO SA w Warszawie – łącznie **6.600.000 zł**.

Kształtowanie się wskaźników spłaty zobowiązań w latach 2015-2018 przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 uofp, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	10,49%	12,02%	14,87%	14,58%
Wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uofp do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,83%	1,37%	1,70%	2,08%

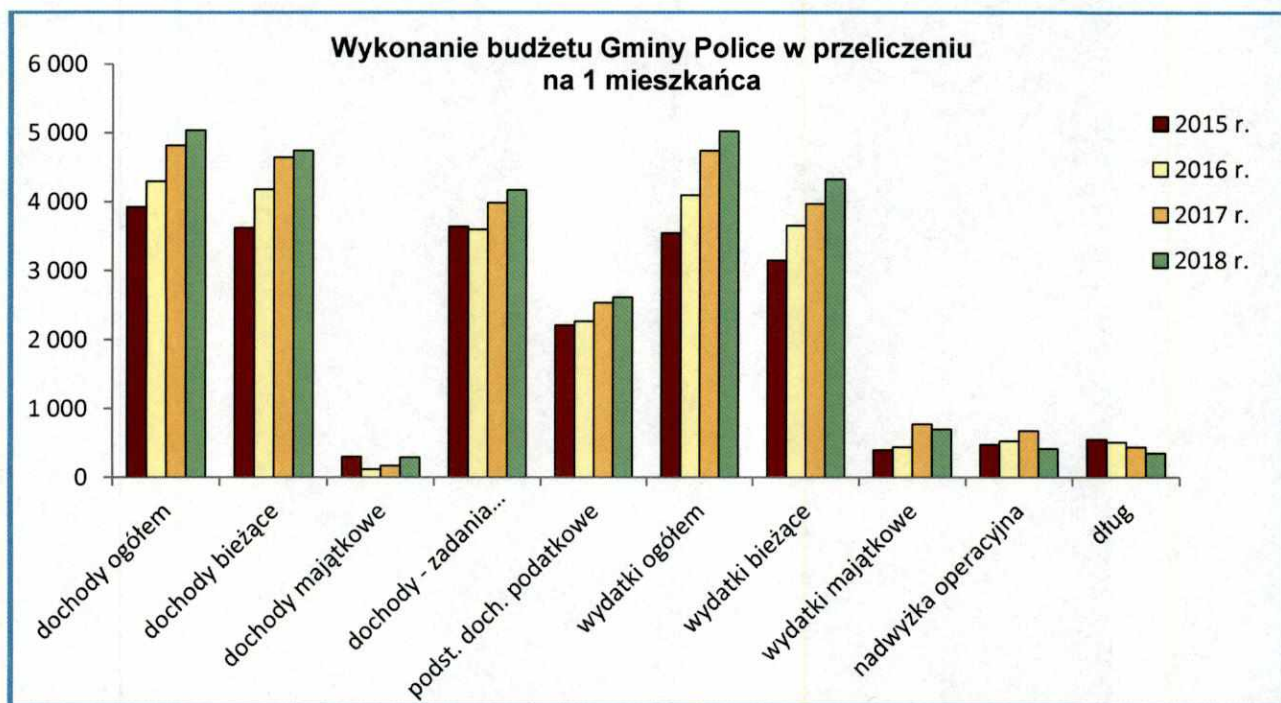
I.10. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE – harmonogram spłaty/wykupu.

Treść	Spłata kredytu z 2010 r. 9.000.000 zł	Wykup obligacji z 2012 r. 10.000.000 zł	Wykup obligacji z 2013 r. 9.250.000 zł	Spłaty/ wykup ogółem:	Dług na koniec roku:
2018 r.	1 050 000	1 800 000	1 000 000	3 850 000	14 450 000
2019 r.	600 000	1 800 000	1 000 000	3 400 000	11 050 000
2020 r.	-	1 800 000	1 000 000	2 800 000	8 250 000
2021 r.	-	1 800 000	1 000 000	2 800 000	5 450 000
2022 r.	-	1 200 000	1 000 000	2 200 000	3 250 000
2023 r.	-	-	2 000 000	2 000 000	1 250 000
2024 r.	-	-	1 250 000	1 250 000	-
RAZEM:	1 650 000	8 400 000	8 250 000	18 300 000	X

I.11. WYKONANIE BUDŻETU GMINY POLICE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA.

Wskaźniki z realizacji dochodów i wydatków oraz dług w przeliczeniu na jednego mieszkańca przedstawia tabela poniżej:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
<i>liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia</i>	41 618	41 543	41 545	x
<i>liczba mieszkańców według GUS - stan na dzień 30 czerwca 2018 r. (Dane statystyczne wg stanu na 30.09.2018 r. i 31.12.2018 r. nie są znane.)</i>	x	x	x	41 436
dochody ogółem	3 924	4 298	4 814	5 033
dochody bieżące	3 623	4 181	4 646	4 743
dochody majątkowe	301	116	169	290
dochody związane z realizacją zadań własnych	3 640	3 597	3 983	4 171
podstawowe dochody podatkowe	2 213	2 267	2 537	2 618
wydatki ogółem	3 545	4 096	4 743	5 025
wydatki bieżące	3 149	3 655	3 969	4 327
wydatki majątkowe	396	441	774	698
nadwyżka operacyjna	474	527	677	416
dług	553	509	440	349

I.12. ROZLICZENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW FINANSOWANYCH Z TYCH DOCHODÓW, KTÓRE ZWIĄZANE SĄ ZE SZCZEGÓLNYMI ZASADAMI WYKONYWANIA BUDŻETU GMINY WYNIKAJĄCYMI Z ODRĘBNYCH USTAW.

A. *Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatki dotyczące Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.*

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH I WYDATKÓW PONIESIONYCH NA GPPiRPA ORAZ GPPN W 2017 ROKU	x	68 981,48
DOCHODY 2018 ROKU	x	877 612,10
Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	75618	877 198,21
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	85154	413,89
ŚRODKI NA WYDATKI	x	946 593,58
WYDATKI 2018 ROKU	x	871 399,52
Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	85153	28 707,49
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	85154	842 692,03
ROZLICZENIE		75 194,06
Na koniec 2018 r. wynik wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków poniesionych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii był dodatni, co oznacza, że niewykorzystane w roku 2018 środki, należy przenieść do budżetu na rok 2019.		

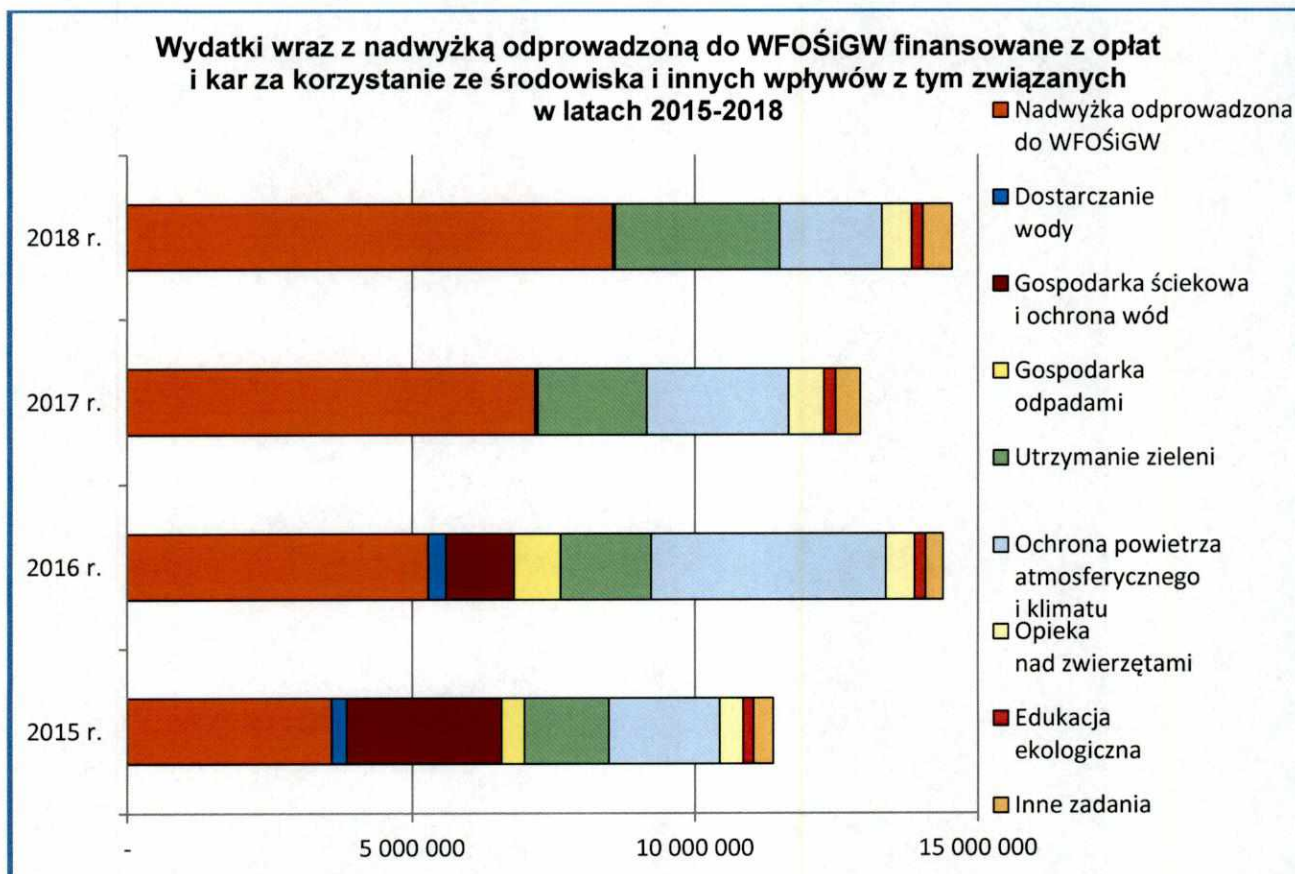
B. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatki nimi finansowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI I WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH W 2017 ROKU	x	-
DOCHODY 2018 ROKU	x	6 042 796,73
Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	90002	6 027 808,88
Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień		9 645,53
Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi		5 108,22
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych		234,10
ŚRODKI NA WYDATKI	x	6 042 796,73
WYDATKI 2018 ROKU	x	6 290 462,11
Wydatki poniesione na wywóz, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, a także organizację i prowadzenie PSZOK	90002	5 904 000,00
Wydatki administracyjne związane z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników, podróże służbowe, szkolenia, odpisy na ZFŚS, zakup usług eksploatacyjnych, telekomunikacyjnych i remontowych, zakup materiałów biurowych i środków czystości, koszty egzekucyjne i komornicze).		386 462,11
ROZLICZENIE		- 247 665,38
Na koniec 2018 r. wynik wpływów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi był ujemny, co oznacza, że z rozliczenia roku 2018 nie pozostały środki niewykorzystane, które można byłoby przenieść do budżetu na rok 2019.		

C. Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, pomniejszone o wydatki na odprowadzenie nadwyżki i wydatki nimi finansowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT I KAR ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA, POMNIEJSZONYCH O KWOTĘ NADWYŻKI ODPROWADZONEJ DO WFOŚiGW I WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH W 2017 ROKU	2 713 237,78
DOCHODY 2018 ROKU	14 464 508,67
Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami	14 455 086,17
Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji za 2017 r. wraz z odsetkami	9 418,72
Wpływy ze zwrotu kosztów prenumeraty poniesionych w 2017 r.	3,78
WYDATKI PONIESIONE NA ODPROWADZENIE NADWYŻKI DO WFOŚiGW	8 543 161,00
<i>ŚRODKI NA WYDATKI</i>	<i>8 634 585,45</i>
WYDATKI 2018 ROKU	5 995 869,88
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	-
Gospodarka odpadami	43 044,18
Utrzymanie zieleni	2 921 074,84
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1 803 012,88
Opieka nad zwierzętami	522 368,06
Edukacja ekologiczna	197 278,35
Inne zadania	509 091,57
ROZLICZENIE	2 638 715,57
<p>Na koniec 2018 r. wynik wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, pomniejszonych o odprowadzenie nadwyżki do WFOŚiGW i wydatków nimi finansowanych był dodatni i wyniósł 2.638.715,57 zł. Biorąc powyższe pod uwagę, wypracowaną nadwyżkę z tego tytułu należy przenieść do realizacji na wydatki w tym zakresie w roku 2019, przy czym kwotę 1.372.000 zł uwzględniono w uchwale budżetowej na 2019 r., a zatem pozostaje do przeniesienia kwota 1.266.715,57 zł.</p>	

Na wykresie poniżej przedstawiono kierunki wydatkowania środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w latach 2015-2018.

I.13. PODSUMOWANIE.

Budżet Gminy Police na koniec 2018 r. zrealizowany został po stronie dochodów w około 100% oraz wydatków - w ponad 90%, przy 100% realizacji rozchodów (dokonano zaplanowanej na rok 2018 spłaty zadłużenia długoterminowego) oraz 100% realizacji przychodów.

Na koniec 2018 r. zachowane zostały niskie i bezpieczne wskaźniki spłaty zobowiązań obliczone na podstawie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.). Biorąc pod uwagę *wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uoP do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok*, który na koniec 2018 r. wyniósł 2,08%, przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań określonym w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat), który wynosił 14,58%, widać wyraźnie, że kondycja finansowa Gminy nie jest zagrożona.

Spełniony został również warunek wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*, zgodnie z którym „na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki”. W przypadku naszej Gminy wydatki bieżące na koniec 2018 r. wyniosły 179.301.754,06 zł, dochody bieżące – 196.541.598,38 zł, natomiast dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz wolne środki – 218.188.996,61 zł, a zatem różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wyniosła 17.239.844,32 zł, natomiast różnica między dochodami bieżącymi, powiększonymi o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, a wydatkami bieżącymi wyniosła 38.887.242,55 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że budżet Gminy Police w 2018 r. został wykonany prawidłowo.

BURMISTRZ

Władysław Diakun